

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. ostale 1 grupe

Cena 150 lir

Leto XXXII. Št. 67 (9372)

TRST, sobota, 20. marca 1976

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Goveu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

NA KONGRESU KRŠČANSKE DEMOKRACIJE OSTER BOJ ZA VODSTVO V STRANKI

Dorotejci in fanfanijevci ponudili Arnaldu Forlaniju tajniško mesto

Zapleteni manevri med strankinimi strujami - Zaccagninijeva »fronta« se pripravlja na protinapad - Zanimanje za današnji govor predsednika vlade Mora

(Od našega posebnega dopisnika)

RIM, 19. — Prejšnjo noč je le malo delegatov spalo več kot nekaj ur. V glavnem so se namreč sestale vse struje, izjemo predstavljajo le sile, ki podpirajo tajnika Zaccagninija. Slednji so se namreč dogovorili, da se bodo sestali po zaključku prvega dne razprave, se pravi to noč in se dogovorili o skupni taktiki, tudi zaradi novosti, ki jih je kongres zabeležil.

Nasprotniki tajnika Zaccagninija so namreč poskusili speljati prvi nevarni in zapleteni manever. Ni sicer znano ali so se o tem vso noč pogovarjali na Forlanijevem stanovanju sam Forlani, Andreotti, Bisaglia in Piccoli. Vsekakor je zjutraj začela krožiti vest, da bo poslanec Ciccardini predlagal kongresu neposredno in trajno izvolitev tajnika stranke, neke vrste »predsedniški režim« v stranki sami. Ta predlog bi pomenil po splošni oceni dvojne: na eni strani bi stranko prisilil, da z neposredno izvolitvijo tajnika odvzame temu imenovanju izrazit politični pomen (tajnik bi tako postal le »klubov«, pod katerim bi nato posamezne struje potiskale lahko dogovor za enotno vodenje), lahko pa bi v tem smislu tudi ustvarili napetost med raznoimi strujami, ki podpirajo Zaccagninija in onemogočijo drugega rešitve. Kakor koli že, dorotejci in fanfanijevci so skušali preprečiti Zaccagninijevi fronti, da bi politično zmaga na kongresu.

Predstavniki nekaterih struj (Rumorjevi pristasi, levica) so ta predlog takoj odklonili. De Mita pa je v dvorani povedal, da mora vodstvo stranke iziti iz političnega prečiščenja, ne pa na osnovi podobnih formalističnih potez. Govorilo se je, da bo Ciccardini predložil svojo resolucijo že na popoldanskem zasedanju, vendar so zvečer sporočili, da bo o tem še razpravljala neka komisija. Predlog gre torej »ad acta« med diskusijo pa je slišati v čedalje večji meri namigovanje na negativno izkušnjo »sporazuma iz palače Giustinianija«, ko sta si Moro in Fanfani razdelila stranko in vladlo pod podobnim »klubom« enotnosti.

Na drugem mestu poročamo o jutranjem delu razprave, ki je veljal predvsem nasprotnikom obnavljanja v stranki. Naj zato tu navedemo nekaj popoldanskih posegov, ki so — med drugim — dokazali, da živita v KD dve različni duši in kako globoka je ta razlika.

Prvi je na tribunu stopil mladi delegat Rivoli iz Emilije. S tribuna je petično glavo publiko so se usili aplavzi, ki se neposredno napadajo Fanfanija in se vprašali, kje je bil vsa ta leta, če ni bil sposoben uresničiti predlogov, ki jih je pridigaril celo del kongresa. Zaključil je s polemiko proti Gavi in Marii Pii Del Cantone, čes da je KD vedno bila antifanfanistična. Sledil mu je delegat iz Kalabrije Perelli. Slednji je med drugim dejal, da je zgodovinski kompromis, ki ga predlagajo komunisti, končno tudi sprejemljiv, saj temelji Italija na treh pozitivnih dejanjih in vsa so plod podobnega kompromisa s komunisti: osvobodila vojna proti fašizmu, republika in njena ustava.

Falcucci je, ki je govorila tudi o splošni in menila, da se lahko izognemo referendumu tudi tako, da sam parlament izbere iz kazenskega zakonika člene o »zaščiti rase«, obenem pa odloži vprašanje splava glede katerega je KD mnenja, da ni

Tu je značilen osamljen poseg senatorke Marie Pie Del Cantone, ki je spregovorila prva in ji je dvorana nudila očiten in hladen odpor. Senatorja je iz Vittoria Veneta in pripada dorotejski struji. »Lira je nekaj prešla oskarja za trdne vade, odkar so socialisti bili z nami na vladi, pa bežijo kapitali v tujino. Delavci ne delajo, dijaki se ne učijo in samo demonstrirajo. V šole in tovarne so se infiltrirali maostiti, kar je isto kot pri KPI. Zakaj imamo notranje ministrstvo, kakaj policija ne strelja in zatire vse demonstracije, na katerih vzklika mladina splavu in svobodnemu čilu? Zakaj imamo ministrstvo za pravstvo, če dopuščamo maostičnim profesorjem, da zastopujejo mladino? Zakaj imamo kvestorje in prefekte, zakaj imamo ministrstvo za pridivite, če dopuščamo pornografijo. Zakaj se bojimo zavezništva z MSI? Čemu

KD dopuščala rdečim sindikatom, da sklicujejo plačane delavce na zborovanja? In še in še dalje je Cantoneva s škripajočim glasom nizala svoje, ki so jo začeli prekinjati. Po nekaj minutu pozneje je publika zahtevala, naj ji predsedujoči odvzame besedo, ker predlog govori.

Da bi prekinil mračnega vzduha, ki ga je prikladal senatorja iz Veneta, je Zaccagnini postal predsedujočemu Gonelli, naj voči vsem Jožefom v dvorani. Teh je kar precej: 13 poslancev, 13 senatorjev in 33 delegatov.

Takoj zatem je na tribunu stopil predsednik evropske zveze krščansk-demokratskih strank Von Hassel, ki je prebral svoj pozdrav in zaželel italijanski KD čimveč uspehov v boju proti fašizmu in komunizmu.

In spet je bil na vrsti dorotejec, podtajnik KD Ruffini, toda oči delegatov in častnikov je se iskale Fanfanija. Izvedlo se je, da bo govoril, njegov glasnik Paolo Cresci pa je bil del besedilo govora.

V bistvu je Ruffini zavpil vrata, ki jih je Zaccagnini v svojem poročilu priprl, govoreč o možnosti konstruktivnega sodelovanja komunistov (čeprav iz opozicije) pri reševanju najhujše krize. »Zelo veliko napako bi storili, če bi spremeniili politični kurs stvari, tudi če go spopadski in denarni položaj dramatičen«.

Ruffini je ponovil misel, da je bil socialistični kongres »skrivčen« do KD, vendar je kljub temu nujno sodelovanje, čeprav se moramo zavedati, da PSI ne mara tega sodelovanja. Čeprav je meglena, je alternativna nemogoča, ker jo zavračata KD in KPI, v enaki meri, kot KD in PSI zavračata zgodovinski kompromis.

Zabeležiti moramo tudi, da je končno na vsedržavnem kongresu KD zadonel aplavz ob zahtevi, naj se zbiranih narodnih manjšin ... v Sovjetski zvezi. O tem je še posebej govoril prav Ruffini, ki je komunistom očital, da nimajo poguma to zahtevi od Rusov. Ruffini je skušal tudi polemizirati z Morom in se mu je celo zareklo, saj je Moru pripisal misel, ki jo je v resnici zapisal pred petdesetimi leti Antonio Gramsci.

Kričanje, aplavzi, živjence prihodke ... vse to je spremljalo prihod na tribuno bojevitiga in jezoritiga senatorja Fanfanija. Kregal se je s publiko in delegati, se ironično izražal o Moru (proti koncu ga je celo primerjal »pretepenemu revču«). V isti sapi pa dejal, da je z njim solidaren. Fanfani je govoril več kot dve uri. Dolgo, ostro. Ni štedil z retoričnimi prispevki in svetopisemskimi citati. Ponosno je dajal razumeti kongresni dvorani, da je vedno imel prav in da mu čas daje prav, predvsem pa mu daje prav Maocetung, čigar argumente

Malfov predlog za dogovorjen program.

Naj omenimo še, da je med posegom Rema Gasparija prišlo spet do incidentov. Povabljeni so ga namreč izžvižgali. Tedaj je Gaspari dejal, da je med novabljenici več soč komunistov. Organizacijski tajnik KD Vincenzo Russo ga je takoj prekinil in pojasnil, da so vsi povabljeni vpisani v krščansko demokracijo, pristaji raznih struj po vnaprej določenem ključu.

Razumljivo je, da predstavlja prav tako publika mimo delegatov, najboljši znak, da se tudi v KD ne kaj spreminja, pa čeprav s težavo. To dokazuje tudi poseg sindikalista Marinija, ki je v samem začetku dejal, da mu je težko delati v tovarni in biti demokristjan. Predvsem zato, ker njegova stranka ne zna izbirati. »Bolje bi bilo, če bi izgnali pol milijona glasov, ki nam jih dajejo privilegirani in visoki sloji družbe, kot da stresamo krivdo na delovne ljudi in se nam ti mašču-

jejo, je dejal Marini in opozoril na brezposelnost v državi, proti kateri se KD sploh ni borila.

Med popoldanskim pavzo so se zbrali dorotejci. Zelo pozitivno so ocenili Fanfanijev poseg, medtem ko je Piccoli potrdil, da je ponudil na množičnem razgovoru Forlaniju tajniško mesto, čeprav ni jasno s kakšno večino bi ga izvolili, glede na to, da je »fronta Zaccagnini« trdna, medtem ko postajajo očiti nekateri spori prav med njegovimi nasprotniki. Forlani si je zato vzel nekaj časa. V nedeljo bo odpotoval v Padovo na vojaško paradno, govoril pa bo v ponedeljek, ko bo vse bolj jasno.

Jutrišnji dan kongresa bo brez dvoma zanimiv. Napovedan je govor dorotejca Bisaglie, največje zanimanje pa vladu za govor, ki ga bo imel predsednik vlade Mora.

Kot rečeno, se bodo pristasi struj, ki

STOJAN SPETIC

(Nadaljevanje na 8. strani)

KONGRES KD PREŠEL V OSTRO POLEMIČNO FAZO

Fanfani si je sposodil Maocetunga v napadu na tajnika Zaccagninija

Kongresisti zavrnili profasistična stališča senatorke Dal Canton Polemika okrog možnosti konstruktivnega sodelovanja s komunisti

RIM, 19. — Kongres KD je prišel v »vročo fazo«. Navada je že, da glavne politične izbire ne dozevajo v dvorani, kjer govorijo posamezni voditelji, pač pa na hodnikih in predvsem na nočnih sejah posameznih struj in skupin, zato se KD tudi tokrat ni izneverila svojim izročilom. Na drugem mestu poročamo o tem »glavnem« delu kongresa, medtem ko bomo tu zabeležili predvsem kroniko, ki je brez dvoma bogata.

Po Zaccagninijevem umenjenem in mstoima tudi avtokritičnem posegu (vsaj kar se »oblija« stranke tiče in njene obnove, medtem ko so mnogi prepričani, da je politični poročila neprepričljivi in meglen) so na govorniškem tribunu stopili njegovi nasprotniki, s kakšnimi argumenti?

Tu je značilen osamljen poseg senatorke Marie Pie Del Cantone, ki je spregovorila prva in ji je dvorana nudila očiten in hladen odpor. Senatorja je iz Vittoria Veneta in pripada dorotejski struji. »Lira je nekaj prešla oskarja za trdne vade, odkar so socialisti bili z nami na vladi, pa bežijo kapitali v tujino. Delavci ne delajo, dijaki se ne učijo in samo demonstrirajo. V šole in tovarne so se infiltrirali maostiti, kar je isto kot pri KPI. Zakaj imamo notranje ministrstvo, kakaj policija ne strelja in zatire vse demonstracije, na katerih vzklika mladina splavu in svobodnemu čilu? Zakaj imamo ministrstvo za pravstvo, če dopuščamo maostičnim profesorjem, da zastopujejo mladino? Zakaj imamo kvestorje in prefekte, zakaj imamo ministrstvo za pridivite, če dopuščamo pornografijo. Zakaj se bojimo zavezništva z MSI? Čemu

KD dopuščala rdečim sindikatom, da sklicujejo plačane delavce na zborovanja? In še in še dalje je Cantoneva s škripajočim glasom nizala svoje, ki so jo začeli prekinjati. Po nekaj minutu pozneje je publika zahtevala, naj ji predsedujoči odvzame besedo, ker predlog govori.

Da bi prekinil mračnega vzduha, ki ga je prikladal senatorja iz Veneta, je Zaccagnini postal predsedujočemu Gonelli, naj voči vsem Jožefom v dvorani. Teh je kar precej: 13 poslancev, 13 senatorjev in 33 delegatov.

Takoj zatem je na tribunu stopil predsednik evropske zveze krščansk-demokratskih strank Von Hassel, ki je prebral svoj pozdrav in zaželel italijanski KD čimveč uspehov v boju proti fašizmu in komunizmu.

In spet je bil na vrsti dorotejec, podtajnik KD Ruffini, toda oči delegatov in častnikov je se iskale Fanfanija. Izvedlo se je, da bo govoril, njegov glasnik Paolo Cresci pa je bil del besedilo govora.

V bistvu je Ruffini zavpil vrata, ki jih je Zaccagnini v svojem poročilu priprl, govoreč o možnosti konstruktivnega sodelovanja komunistov (čeprav iz opozicije) pri reševanju najhujše krize. »Zelo veliko napako bi storili, če bi spremeniili politični kurs stvari, tudi če go spopadski in denarni položaj dramatičen«.

Ruffini je ponovil misel, da je bil socialistični kongres »skrivčen« do KD, vendar je kljub temu nujno sodelovanje, čeprav se moramo zavedati, da PSI ne mara tega sodelovanja. Čeprav je meglena, je alternativna nemogoča, ker jo zavračata KD in KPI, v enaki meri, kot KD in PSI zavračata zgodovinski kompromis.

Zabeležiti moramo tudi, da je končno na vsedržavnem kongresu KD zadonel aplavz ob zahtevi, naj se zbiranih narodnih manjšin ... v Sovjetski zvezi. O tem je še posebej govoril prav Ruffini, ki je komunistom očital, da nimajo poguma to zahtevi od Rusov. Ruffini je skušal tudi polemizirati z Morom in se mu je celo zareklo, saj je Moru pripisal misel, ki jo je v resnici zapisal pred petdesetimi leti Antonio Gramsci.

Kričanje, aplavzi, živjence prihodke ... vse to je spremljalo prihod na tribuno bojevitiga in jezoritiga senatorja Fanfanija. Kregal se je s publiko in delegati, se ironično izražal o Moru (proti koncu ga je celo primerjal »pretepenemu revču«). V isti sapi pa dejal, da je z njim solidaren. Fanfani je govoril več kot dve uri. Dolgo, ostro. Ni štedil z retoričnimi prispevki in svetopisemskimi citati. Ponosno je dajal razumeti kongresni dvorani, da je vedno imel prav in da mu čas daje prav, predvsem pa mu daje prav Maocetung, čigar argumente

je večkrat omenil in jim prijel.

Najprej je Fanfani dejal, da prekinja molk, ki ga je vezal od izvolitve novega tajništva z Zaccagninijem na čelu. »Tedad smo našli najslabšo rešitev, ker se ni nič spreminilo, je med neodobranjem dvorane zakričal Fanfani, da bi preglasil molčice. Nato je (ne da bi jo omenjal) napadel Morovo vladu zaradi njene gospodarske politike in nasul pravo lekcijo svoje vrstne politične ekonomije. Sposobil si je tudi nekaj predlogov levice in komunistov o omejevanju posojil v tujino. »Kdo jih bo vrnil, kdo nam jih bo še dajal, če tako go gospodarimo?«, je vzklikal, nato pa zavrnil politiko postopne inflacije ter tudi protekcionistične skomine, predlagal je, naj bi »varčevali doma« in sicer tako, da bi odpravili deficite za javne storitve. Ljudje naj plačajo storitve, kolikor stanejo. Priviti je treba tudi davčni vijak.

Nadalje predlaga Fanfani vladi, naj izvede strogo politiko omejevanja dohodkov in se pri tem posluži »prisilnih posojil«. Delavcem, uradnikom in drugim uslužbenem naj bi namreč starostne doklade in povijke plačevali v državnih obveznicah, denar bi ostal tako državi, ki bi ga lastnikom vrnila čez nekaj let.

Glede političnega položaja v Italiji je bil Forlani zelo meglen o možnosti sp. st.

(Nadaljevanje na 8. strani)

NA POTI V DOMOVINO SE BO PREDSEDNIK SFRJ BAJE USTAVIL V PORTUGALSKI

Titov obisk v Venezueli potekal v vzdušju medsebojnega zaupanja

Izražena zaskrbljenost zaradi počasnega reševanja perečih svetovnih gospodarskih problemov in zaradi poslabšanja položaja dežel v razvoju

CARACAS, 19. — Jugoslovanski predsednik Tito je danes končal uradni obisk v Venezueli in odpotoval iz Caracasa. Na letališču se je od njega poslovil predsednik Carlos Andres Peres. Jugoslovanski predsednik je tako končal svoje državniško potovanje po Latinski Ameriki. Poleg Venezuele je obiskal še Mehiko in Panamo. Jugoslovanska agencija ne poroča, kam je Tito odpotoval iz Caracasa, toda sodeč po informacijah iz Lizbone se utegne jugoslovanski voditelj na poti v Beograd ustaviti na Portugalskem. S predsednikom Franciscom Da Costa Gomesom se bo srečal po vsej verjetnosti nekje na celine, čeprav so sprva omenjali možnost Azorskih otokov, kjer se je rito ustavil že med potjo v Mehiko, vendar je ta možnost odpadla iz varnostnih razlogov. Portugalski predsednik je bil na obisku v Jugoslaviji oktobra lani.

Predsednik Tito je v brzjavki venezuelskemu voditelju, ko je zapuščal ozemlje Venezuele, izrazil zadovoljstvo nad srečanjem s Peresom ter pogovori z njim, kar je znova potrdilo prijateljstvo venezuelskega in jugoslovanskega narodov. »Prepričan sem, da je ta obisk pomembnem prispevek ne samo k nadaljnjemu razvoju našega dvostranskega sodelovanja, temveč tudi boljše razumevanju med narodi in državami v svetu«, je podčrtal Tito v brzjavki Peresu.

O Titovem obisku in pogovorih v Caracasu so objavili skupno sporočilo, ki pravi, da so pogovori dvojice državnikov in njihovih sodelavcev potekali v ozračju prisrčnosti in razumevanja ter zajeli najpomembnejše mednarodne probleme ter različne vidike odnosov med državama. »Sefa držav — pravi skupno sporočilo — sta potrdila svojopriznane načelom iz listine Združenih narodov, ki razglašajo pravico vseh narodov, da živijo v miru in varnosti, v duhu vzajemnega zaupanja in skladnih odnosov med vsemi državami. Ponovno sta poudarila svojopriznane načelom mednarodnega prava, zlasti pravni enakosti in ozemeljski nedotakljivosti ter suverenosti držav, načelu neintervencije, zavemanju za izpolnjevanje mednarodnih obveznosti ter prepovedi uporabe grožnje ali oborožene sile in agresije, vševiši ekonomsko agresijo v odnosih med državami, pa tudi svojopriznane mirujočemu reševanju mednarodnih sporov in spoštovanju človeških pravic«.

Predsednika Jugoslavije in Venezuele sta pozdravila dosedanje rezultate v popuščanju mednarodne napetosti. Podčrtala sta, da je neogojno zagotoviti, da procesa populacije in sporazumevanja postane trajni dejavnik v mednarodnih odnosih in da se razširi na vse dele sveta, področja in vprašanja. S tem bi zagotovili stabilnost in miru tretjemu odpravljanju kriznih faz, napetosti in nezaupanja. Državna sta izrazila zaskrbljenost zaradi počasnega reševanja perečih svetovnih gospodarskih problemov in zaradi poslabšanja položaja dežel v razvoju. Posebej sta naglasila, da sedanje gospodarske razmere v svetu nujno zahtevajo, da se vsi nereseni problemi rešujejo s takimi ukrepi in akcijami, ki bodo privedli do vzpostavitve nove mednarodne ekonomske ureditve, zasnovane na enakosti, suverenosti, neod-

visnosti, skupnih interesih in sodelovanju med vsemi državami. Kot pravi skupno sporočilo sta Tito in Peres izmenjala mnenja o potrebi, da države v razvoju ustvarijo lastne akcijske mehanizme za povečanje svoje pogajalske moči. Izrazila pa sta tudi pripravljenost za doseg sporazumov z razvitiimi državami v korist napredka sodelovanja na področju mednarodne trgovine in razvoja. Predsednika sta opozorila na poseben pomen gospodarskega, znanstvenega, tehničnega in drugega sodelovanja med državami v razvoju zaradi pospešitve njihovega celotnega razvoja. Strinjala sta se, da so neuvrščene in dežele v razvoju prispevale k reševanju mednarodnih gospodarskih in političnih problemov in da so se dosledno bojevale za svobodo in nacionalno neodvisnost, za mir v svetu, za demokratizacijo mednarodnih odnosov ter za enakopravnost vseh držav.

Skupno sporočilo v nadaljevanju pravi, da je predsednik Peres obvestil svojega ugodnega gosta o ustanovitvi latinskoameriškega ekonomskega sistema (SELA), s katerega

rim je Latinska Amerika dobila lastni stalni forum za obrambo skupnih interesov, za sprejemanje skupnih akcij in strategije v gospodarskem sodelovanju zaradi krepitve narodnih gospodarstev, pogajalske moči območja in s tem pospešitve procesov integracije. Šef jugoslovanske države je izrazil zadovoljstvo v zvezi s sestankom šefov držav in vlad Latinske Amerike, ki bo 22. junija letos v mestu Panama ob prslavi 150-letnice anfioksijskega kongresa Paname, ki ga je sklical osvoboditelj Simon Bolivar.

Predsednika Peres in Tito sta se strinjala z oceno, da dosežki znanje politike njenih držav, usmerjenih h krepitvi svoje akcijske neodvisnosti, koristijo možnostim za krepitev stikov in sodelovanja na dvostranskem področju.

Predsednik Tito se je, kot pravi ob koncu skupno sporočilo, zahvalil predsedniku Peresu za gostoljubje vlade in naroda Venezuele ter za številne izjave pozornosti ter ga povabil na uradni obisk v Jugoslavijo. Venezuelski predsednik je vabilo sprejel z zadovoljstvom.

ZADETO LETALO, KI BI GA MORALO ODPELJATI V SIRIJO

Libanonski premier se je za las izognil raketnemu atentatu

Atentat sovpadal z okrepljeno dejavnostjo nasprotujočih si oboroženih skupin

BEJRUT, 19. — Prvič od začetka državljanske vojne v Libanonu so bili nekateri tamkajšnji politični močje tarča atentata. Dogodek se ni popolnoma pojasnil, po zadnjih vestih pa naj bi se predsednik vlade Karame, skupaj z bivšim premierom in vodjo sunitskih muslimanov Salamon, pripravil na odhod v Damask. Na bejrutskem letališču je komaj stopil na sirske letalo sovjetske izdelave »JAK 40«, ko so neznanici proti letalu izstrelili dve raketi. Prva je zadela bližnji helikopter libanonske vojske, druga pa je zadela letalo v zadek. Tako da se je takoj vnel močan požar. Karame, Salom, nekateri sirske zastopniki in posadka so se takoj zatekli v čakalno, medtem ko so gasilci skušali požar pogasiti.

Edina lažje poškodovana oseba je bil neki častnik, ki je bil ranjen v nogo. Na letalu bi moral biti tudi predsednik poslanske zbornice Mehdi Al Asad, ki pa je prišel na letališče z zamudo in sicer prav v trenutku, ko sta eksplodirali obe raketi. Kamel Al Asad, Karame in Salom so bili povabljeni v Sirijo, da bi skušali skupaj s sirskeim predsednikom Asadom najti politično rešitev za hudo krizo, ki pesti Libanon. V sirske delegaciji, ki je bila na letalu, ko ga je zadela raketa, je bil tudi polkovnik Ali Al Ma-

dani, zastopnik Damaska v mešanem libanonsko-palestinskem-sirskem odboru, katerega naloga je nadzorovati izjajanje premirja, ki so ga dosegli 22. januarja letos. Prisoten je bil tudi predstavnik palestinske organizacije Sajka Maged Mohsen.

Po poročilih radia Bejrut sta bili raketi zažigali, izstrelili pa so ju baje iz neposredne bližine letališča, saj imajo rakete te vrste le 200-250 m dometa. Takoj po atentatu je odhajnik desničarskih falangistov obtožil levico na sploh ter upornike v vrstah libanonske vojske, da so organizirali atentat in da skušajo preprečiti sirske posredovanje. Bivši ministri predsednik Salom, ki je bil na letalu, na katerega so izstrelili dve raketi, je izjavil, da bo nevarnost takih akcij obstajala, dokler bo na čelu države predsednik Sulejman Frangie. S svoje strani pa je desničarski notranji minister Camille Chammoun mnenja, da je atentat napravljen proti sirskeemu posredovanju, ki je šlošle imelo dokajšen uspeh.

Atentat na letalo sovpadal z okrepljeno napetostjo v Bejrutu in z oboroženimi spopadi v raznih krajih države. V Bejrutu je prišlo do nevarnosti v četrti velikih hotelov, kjer so muslimani obstrlevali »Holiday Inn«, v katerem so se zabarikadirali kristjanski vojaki. V bližini predsedniške palače so Frangieju zveste sile imele daljši topovski dvoboj z uporniki vojaki. Po nekaterih vesteh naj bi pri mestu Tripolis prišlo do hudega spopada med pristasi predsednika Frangieja in pa levicarskimi silami. V spopadu so baje posegli tudi tanki.

General Aziz Ahdab, ki se je proglasil za začasnega libanonskega guvernerja, je spet pozval predsednika Frangieja, naj odstopi. Ahdab trdi, da bo vsaka zamuda še bolj zapletla položaj ter spravila v nevarnost, kar še ostaja od državnih ustanov. Pozval je parlament in sirske posredovalce, naj čimprej najdejo rešitev, ki pa mora vsekakor predvidevati tudi izvolitev novega predsednika republike. Ahdab je označil Frangieja za objestnega in neodgovornega sebičnega.

V Beograd dopotovala kitajska delegacija

BEOGRAD, 19. — Danes je dopotoval v Beograd namestnik kitajskega ministra za zunanjo trgovino Čen Čieh ki je tudi predsednik kitajskega dela mešanega odbora za blagovno menjavo. Čen Čieh je na čelu kitajske delegacije prispel na prvo zasedanje mešanega odbora. Na beograjskem letališču ga je sprejel podtajnik za zunanjo trgovino in predsednik jugoslovanskega dela odbora Filip Babić. Kot je predvideno, bo kitajska delegacija poleg Beograda obiskala tudi Novi Sad, Zagreb in Reko, kjer se bo s predstavniki odgovornih ustanov pogovarjala o gospodarski in trgovinski menjavi med Jugoslavijo in Kitajsko.

Husein odložil obisk v Mehiki

AMAN, 19. — Jordanski kralj Husein je odložil uradni obisk v Mehiki zaradi napetega položaja v Cisjordaniji in v Libanonu. V začetku marca je Husein bil na daljšem potovanju v Avstraliji in na Daljnem vzhodu, ob koncu pa bi moral odpotovati v Mehiko.

Občni zbor Kmečke zveze

Jutri bo v Kulturnem domu občni zbor Kmečke zveze v Trstu. Zbrati se bodo torej naši kmetovalci iz tržaškega predmestja in okolice, s Krasa, z Brega in miljskih hribov, da pregledajo opravljeno delo svoje stanovske organizacije in po analizi razmer in potreb našega kmetijskega gospodarstva začrtajo smernice za nadaljnje delovanje. Če je bil lanski jubilejni občni zbor, ob 25. obletnici Kmečke zveze, pomemben zaradi obračuna dolgoletnega delovanja in je imel zaradi tega bolj retrospektiven značaj, ima letošnji občni zbor poseben značaj in pomen, ker mora biti nekakšen kašipot in spodbuda za prihodnost. Zato čestitamo KZ in njenim članom ter jim želimo, da bi občni zbor obrodil lepe sadove.

Letošnji občni zbor Kmečke zveze poteka v času hude gospodarske krize in politične negotovosti, ki zajema vso Italijo. Posledice žetutimo in jih bomo v kratkem vsi že bolj občutili. Neizbežno naraščanje cen zaradi razvedrotenja lire bo hudo prizadelo tudi kmete, saj si lahko predstavljamo, kako se bodo podražili kmetijski stroji, semena, umetna gnojila, krma. V tem splošnem vrtincu in dirjem plesu, v katerega je zašla italijanska družba, pa bo naš človek še bolj prizadet, še zlasti če se ne bo pravočasno pripravil in združil svoje sile. Malodušnost, tarnanje in čakanje na pomoč, zaprtje vase kakor je, bi nas zapeljalo v slepo ulico in prepad. Tega si ne moremo in ne smemo privoščiti, ker pač nimamo bogatih rezerv in tako močne gospodarske podlage. Kmetovalce, ki lahko živijo sami od obdelovanja zemlje, lahko preštejemo na prste. Velika večina je polkmetov, mnogi pa so v preteklih letih sploh opustili kmetijstvo zaradi razlastitve, ker pač nimajo več obdelovalne zemlje, zaradi raznih težav in ovir, ali pa zaradi nepše, navidežno boljše možnosti zaslužka.

Seveda na star način ne gre in ne pridemo nikamor. To je velika večina naših kmetovalcev spoznala že pred leti in posodobila, modernizirala način kmetovanja, vendar večkrat ne dovolj smotno in s široko perspektivo. Potem se je začela uveljavljati zadržana miselnost, porodilo so se nekatere pobude, ki pa so naletele na razne ovire in težave, namesto da bi jih pristojni organi in oblasti spodbujale in podpirale.

Tako ravnanje je zelo škodljivo, ker negativno in kvarno vpliva na zadružnike in na druge kmetovalce ter jih sili, da vržejo puško v koruzo zaradi razočaranja. Zaradi dolgih zavlačevanj nastajajo tudi velike finančne težave sprito naglega dvigovanja cen. Koliko bi na primer stala gradnja in oprema Kraške zadružne mlekarne pred 5 - 6 leti, ali pa zdaj? In koliko škoda je medtem utrpela živinoreja? Značilno je, da so zadružne pobude prišle prav iz vrst naših živinorejcev (Kraški hlev, Kraška zadružna mlekarina in zadružni hlev »Dolga Krava«), ker je pač živinoreja na Tržaškem najbolj ogrožena, in sicer tako hudo, da se bo v nekaj letih popolnoma zatrla, če se ne bodo na pristojnih mestih, predvsem pri deželi in deželni ustanovi ERSa, tega zavedli in primerno ukrepali.

Za probleme tukajšnjega kmetijstva moramo zainteresirati tudi druge socialne sile in ustanove ter stranke in sindikate. K temu nas spodbujajo tudi ugotovitve, da nismo sami, da se pri nas in po vsej državi krepijo demokratične sile.

Tudi zaradi tega je treba izdelati nov načrt in imeti oči uprte naprej. Občni zbor lahko ima torej velik pomen, je prelomnica, začetek nove poti. Stara generacija, ki se je z veliko vneto, postrvovalnostjo in zavzetostjo lotila dela po končani vojni, odhaja po zakonu narave. Nova generacija bo »spala, kot si jo postiljala«, pravi naš stari pregovor. V sedanjih razmerah in novi družbi pa si ne bomo mogli »postiljati« iz dneva v dan, tako samo da gre, brez jasne perspektive in načrtov. Tega se dobro zaveda Kmečka zveza in to potrjujejo sestanki, posvetovanja in razgovori, ki so jih njeni predstavniki imeli, kot priprava na občni zbor, z občinskimi upravitelji in zastopniki sindikatov ter raznih ustanov in organizacij. Krenili so torej na pravo pot, ki pa ne bo lahka in bo zahtevala precej naporov, postrvovalnosti in vztrajnega dela vodstva Kmečke zveze, obenem pa še večje sodelovanje in podporo njenih članov in naših izvedencev. Koristne posledice pa ne bodo občutili samo naši kmetovalci in naše gospodarstvo, ampak vsa naša narodnostna skupnost.

ALBIN BUBNIČ

DANES

Kongres krščanske demokracije se nadaljuje tako v kongresni dvorani kot za kulisami, se pravi na sestankih voditeljev strankinih struj. Dorotejci in fanfanijevci so se skupno z Andreottijem sestali pri Forlaniju in mu ponudili tajniško mesto. Struje, ki podpirajo tajnika Zaccagninija, se pripravljajo na protinapad, da bi zavrnile manevre Piccolija, Fanfanija in Andreottija. Med večeršnjimi posegi je bil najbolj zanimiv Fanfani, ki je na svoj značilen napadalen način obrazložil svoje stališče, ki so ga nekateri tolmačili celo kot »govor bodočega predsednika vlade«. Fanfani je seveda kritiz

POSVET O PROBLEMIH ZALOŽNIŠTVA V TRSTU

Prizadevanja za uspešnejše pretakanje kulturnih dobrin

Izmenjava informacij in predlogov glede sodelovanja med avstrijskimi, italijanskimi in slovenskimi založbami - Danes zaključek posvetovanja

V četrtek so v tržaški galeriji Lanterna odprli razstavo knjižnih ilustracij Avstrijca Svobode, Italijana Pozza in slovenskega likovnega ustvarjalca Jožeta Cihue (zaradi tehnične spodsriljaja bo njegove ilustracije mogoče videti šele od sobote dalje). S tem se je nekoliko tih, a s primerno pozornostjo tiska in občil začelo v Trstu »Posvetovanje o problemih delnega založništva«, za katerega je dala pobudo tukajšnja založba Asterisco v sodelovanju z Avstrijskim kulturnim inštitutom iz Rima in Odбором za založništvo pri Gospodarski zbornici SR Slovenije.

Nekoliko pozneje je bil v CCA - Krožku za kulturo in umetnost v Trstu pod istim znamenjem še koncert Mozarteum Quartet iz Salzburga. Pravo delo posveta o založništvu pa se je začelo seveda šele včeraj zjutraj v prostorih Casnikarskega krožka v Trstu. Sončen in prazničen dan je sicer zredil vrste prisotnih, zato pa ni s sproščeno in zavzeto spregovorilo o predloženih temati, saj so se posveta udeležili res ti, ki jim je stvar blizu in se zavzemajo za kvalitativni razvoj sodelovanja, za izmenjavo informacij in izkušnji o založništvu.

Tullio Reggente je v imenu gostiteljev na začetku poudaril kompleksnost področja, njegovo povezanost z ekonomskimi zakonitostmi, še bolj pa izraziti socialni in kulturni aspekt proizvajanja knjige, ki je sicer v mnogem tržno in konsumsko blago, a v svojih zahtevnejših oblikah tudi trajneje vrednota.

O tej poseoni vrednosti knjige in literature je nato govoril prof. Gottfried Stix, ki je shematično a nazorno predstavil povojna avstrijska literarna prizadevanja: poudaril je, da so odraz dekadentne faze avstrijske družbe kmalu po vojni in obdobja krize vrednot v zadnjem času. V tem svetu riše literatura črne plati resničnosti, poudarja jih do groznosti, gnusa, groze. Preko te faze pa bi se morala literatura dokopati do ustvarjanja novih vrednot, nove človeške trdnosti, in sicer na osnovi bogatejših religiozne zavesti.

Na to izvajanje se je v svojem posegu polemično navezal pesnik Ciril Zlobec, ki je poudaril, da so takšna gledanja anahronistična, saj se je položaj literarnega ustvarjalca v družbi bistveno spremenil: če je bil v prejšnjih časih pisatelj res vest družbe in posrednik med ljudskimi masami in oblastjo, iskalec in posredovalec trdnih vrednot, v današnjem svetu nima več možnosti, da bi tako vplival: izobraževalne institucije, množična občila in druge oblike vplivov so toliko močnejše, da so tovrstne želje čista iluzija. Izhod je Zlobec nakazal v smeri angažiranja v družbenem življenju, kjer se je treba vztrajno zavzemati za kultiviranje politične strukture in ljudskih množic, predvsem pa o vrednotni kulturo kot bistveni element duhovnega bogastva posameznika in obenem kot temelj pravega napredka.

Zlobec je o teh stvareh govoril na osnovi svojih izkušenj kot urednik revije in na radiu, prikazal pa je tudi svoje izkušnje in uspehe pri posredovanju med italijansko in slovensko kulturo; najbolj zgornjih je bilo pri tem 15 razstavljenih knjig, v katerih so izšli njegovi prevodi iz italijanske literature. Pri tem je prišla še bolj do izraza praznina tovrstnih prizadevanj na italijanski strani.

Tega se je dotaknil tudi Črtomir Kolenc, direktor založbe Lipa, ki je sicer najprej končno izrazil položaj slovenske knjige in probleme našega založništva. Dragoceno je bilo tudi njegovo posredovanje informacije o novih, samoupravnih rešitvah.

KER JE PES SKOČIL VOZNIČ V NAROČJE

Ženski z avtom v drevo nato pa v občestni jarek

Voznica Hilde Spizer se bo morala zdraviti dva meseca, sopotnici pa so le nudili prvo pomoč

Pes je včeraj dopoldne zakrivil dokaj nenavaden prometno nesrečo, v kateri sta bili ranjeni dve ženski. Okoli 10.30 sta se 58-letna Hilde Spizer in 53-letna Rina Nodale, obe z Rebrti Montanelli 3, peljali z avtom fiat 127, ki ga je upravljalja Spizerjeva, iz Lazareta proti mejnemu prehodu. Kakih sto metrov pred mejo je voznica na odseku ravno ceste nekoliko močneje pritisnila na plin, saj je bila cesta prazna. Morda prav zaradi večje hitrosti pa se je pes, ki je dotlej mirno sedel na zadnjem sedcu, vznemiril in nenadoma skočil Spizerjevi v naročje. Voznica se je zmedla, saj sploh ni videla ceste pred seboj, ker ji je žival popolnoma zakrivala pogled. Obenem pa so se tace zaplete v volan in ženska je izgubila nadzorstvo nad vozilom. Avto je najprej podrsal ob drevesu, nato pa zašel s ceste in obstal s kolesi navzgor v občestnem jarku.

Na kraj nesreče so nemudoma prihiteli reševalci Rdečega križa in karabinjerji miljske postaje; z rešilnim avtom so prepeljali obe ženski v bolnišnico, kjer se bo morala Spizerjeva zdraviti 60 dni na ortopedskem oddelku zaradi zloma leve stegnenice in udarcev po obrazu, sopotnici pa so le nudili prvo pomoč in jo odslužili iz bolnišnice: okrevala bo v desetih dneh.

Uspela stavka gradbincev v naši pokrajini

Nad 90 odstotkov gradbenih delavcev iz naše pokrajine se je udeležilo predvčerajšnje vsedravnje stavke, ki jo je napovedala sindikalna zveza CGIL, CISL in UIL te kategorije, da bi s tem izrazila protest nad zadržanjem delodajalcev, ki odlašajo z obnovitvijo delovne pogodbe. Pogodba je namreč zadnja 31. decembra lani in doslej še ni bilo jasne odgovora na zahteve gradbincev in njihovih sindikalnih zastopnikov. Razgovori za sklenitev pogodbe se bodo spet nadaljevali v torek in sredo, 23. in 24. marca, v Rimu.

Otrok pogotnil drobec stekla

Stiri in pol leta star Roberto Desardo iz begunskega naselja pri Sesljanu je včeraj popoldne med igranjem poizel drobec stekla. Starši so ga prepeljali v pediatrično bolnišnico Burlo Garofolo, kjer so si zdravniki zanj pridržali prognozo in se bodo o njegovem stanju izjasnili še do bodo prešli izide vseh specialističnih pregledov.

DANES OB 16. URI

Pokrajinski kongres združenja bivših političnih internirancev

Danes ob 16. uri bo v dvorani na sedežu CGIL, ul. Pondares 8, pokrajinski kongres Združenja bivših političnih deportirancev (ANED). Zadnji pokrajinski kongres je bil pred dobrimi petimi leti, ko je bil v Trstu tudi vsedravnji kongres tega združenja.

Po poročilih predsedstva in tajništva bo sledila diskusija, nato izvešitev novega odbora in delegatov na vsedravnji kongres, ki bo prve dni aprila v Modeni. Na današnjem kongresu bo seveda govor tudi o procesu, ki se je začel 16. februarja pred tržaškim porotnim sodiščem, proti krivcem zločinov v Rižarni.

V združenju ANED so vključeni, ne glede na politično in narodnostno pripadnost, bivši interniranci v nacističnih taboriščih ter svoji žrtvi taborišč, med katere spada tudi Rižarna.

Odbor topla vabi vse člane, bivše internirance in sorodnike, da se polnoštevilno udeležijo kongresa.

Plačevanje tretjega obroka za izlet Primorskega dnevnika v ponedeljek, 22. marca, in v torek, 23. marca, od 9. do 13. in od 16. do 19. ure.

VČERAJ V ZNAMENJU LEPEGA VREMENA

Tradicionalni praznik v Ricmanjih spet privabil ljudi od vsepovsod

Obiskovalcem so bile na razpolago osmice, stojnice s pršutom, vinom in raznimi kramarjimi - Vaščani se radi spominjajo nekdanjih praznikov



Vrsto del dolga tradicija se je tu, letošnji praznik, na Jožefovo so Ricmanje spet zadrževali v tisočih barvah, zvokih in vonjih in spominih. Tudi vreme je bilo tokrat prijaznejše in se je usmililo praznika, ki napoveduje pomlad. Ljudje so v Ricmanje prišli od vsepovsod. Dolga vrsta parkiranih avtomobilov, ki je segala od Katinare tja do Boršta, je potrdila, kako je ta praznik še vedno zelo priljubljen, kako se ljudje oddoljujejo uporni vasi, ki ni hotela kloniti glave pred nobenim nasiljem. Ljudje, nekateri se petirano planinsko oblačeni, so se počasi pomikali po cestah, ki peljejo v vas, prijetno kramljalji, se veselili in se pri tem morda spomnili, da je neke v okolici Trsta se mogoče uživati svež zrak, zelenje in pomlad.

Tudi v vasi je bilo vse živo. Domačini so postavili stojnice že navsezgodaj in ob njih prodajali pršut, vino, sir in še marsikaj drugega. Tudi nedomači kramarji so tu postavili svoje stvari, tako da je bila vas še kar podobna Ponterosu. Majice, vseh vrst obleke, »bambole«, igrače in druge kramarje so ta vtis le potrjevale. Bile pa so tu tudi domače osmice pri Grdini in Mohoriču, Kraševce pa je pravkar zaprl.

Vesolja, dobre volje in smeha prav gotovo ni manjkalo, vendar pa je današnje Jožefovo v Ricmanjih precej različno od tistega, ki je bilo nekoč. Dolge kolone ljudi, samo slovenskih, so se nekoč, seveda peš, pomikale proti vasi, ki je bila že od nekdaj simbol upora. Slovenski ljudje, slovenska pesem, slovenska govorica, slovenski napisi. Sicer pa današnja družba zahteva svoj davek in tudi Ricmanje niso izjema pri tem pravilu. Meščani se z avtomobilom pripeljejo do vasi, življenje je pač postalo zelo komorno. Tako je Jožefovo nujno postalo le praznik oddiha po mučnem delu, ne pa pravo romanje. Časi se pač spreminjajo. Vesela gruča hodi tako po vasi, na stojnicah pa pogrešamo slovenske napise. Vaščani se obenem veselijo in majojo z glavo. Kako je bilo nekoč... nekoč, ko so pod fašizmom vedno peli za ta praznik slovensko mašo, čeprav jim je to drago stalo. Živ je še spomin na tisti 20. marec 1943, ko so fašisti odvedli 110 domačinov in jih mučili v zloglasni Ul. Bellosguardo. Tudi to je minilo, mi pravi domačin, tudi to smo pretrpeli.

Gneča ljudi se veseli vrtljaka, ki je postavljen tik nad vasjo, teka po travnikih, še preveč brezskrbno, se gnete po osmicah in gostilnah, daje vasi elan novega življenja, nove vasi. Šel med letom mešan le redko zaide tu gor. In vaščani se veseli ljudi, življenja, hrupa pa tudi, da zasluška pri prodaji. Saj se bo moral še prehitro vrniti k vsakdanjnim opravilom in skrbem. Domačin bo jutri spet šel na delo v pristanščice, v urad, v tovarne, ki globoko niže kažejo svoj mrki videz.

Spet bo pomislil na rodovito zemljo, ki ne rodi, ker ni rok, da bi jo obdeloval, na ceste, ki čakajo po pravila od zmeraj, na kanalizacijo, ki je pomanjkljiva, na zemljo, ki jim vsak dan bolj polzi iz rok in temu polzenju ni mogoče videti konca, na pokopanine s katerimi ni mogoče več živeti, na domači pridelek, ki še čaka svojo valorizacijo in še toliko drugih težav. Življenje pa teče naprej, in danes je praznik, naš praznik.

Poleg vsakdanjih skrbi čaka vaščana po končanem prazniku tudi to, da bo moral čistiti svoje travnike, katere so meščani zelo brezskrbno onesnažili, ne da bi se pri tem zavedali, koliko truda je kmetski posvetil tem travnikom. Zato je bila pobuda učencev osnovne šole s celodnevno poukom Ricmanje - Domjo zelo posrečena, da preplavijo vaskne zidove z risanimi lepaki, ki opominjajo proti onesnaženju narave.

Pri igralni stojnici, kjer se meče na cilj je velika gneča, radovednost pa me silil, da stopim h gospodarju le-te in ga povprašam, kako mu gre.

na tem prazniku sonca in veselih obrazov. »Komaj lahko živim s tremi sinovi, vendar sem pošten in bom ostal pošten, kradel res ne bom nikdar. Župan nam še ni dal dovoljenja, da postavimo svoje stojnice pri Montebellu, moji sinovi pa jedo vsak dan manj in so vedno bolj suhi.« Tudi to je stvarnost, ki prerada naleti na gluha ušesa.

Praznik se bo nadaljeval še jutri in pojutrišnjem, vabljeni pa so vsi, ki se verjamejo v to tradicijo, in resnico, da po še tako hudi zimi nastopi pomlad v soncu veselja in upanja za malega cloveka.

Dušan Jelincič

Danes se poročita
MILICA CEH
in
EGON PERISUTTI
Vso srečo v skupnem življenju jima iz srca želijo starši ter Pavel in Livio.
Čestitkam se pridružuje Primorski dnevnik.

PO SKLEPU MEDNARODNEGA KONZORCIJA

Tržaška luka bo postajališče na progi kontejnerskih ladij

Proga bo povezovala Sredozemlje z Daljnimi vzhodom skozi Suez

Tržaška luka naj bi postala nekako začetno postajališče za velike prekoceanske kontejnerske ladje ter s tem izhodišča točka pomorske prometne povezave Sredozemlja z Daljnimi vzhodom. Ta sklep se je izluščil na zadnjem zasedanju upravnega sveta mednarodnega konzorcija za kontejnerje v Parizu. Upravni svet, ki mu je predsedoval M. Lacamila in ki ga sestavljajo predstavniki dveh italijanskih pomorskih, dveh japonskih in ene francoske družbe, je namreč sklenil, da bodo s prihodnjim julijem kontejnerske ladje priplule tudi v Trstu. Ladje, ki bodo vzdrževale Sredozemlje z Daljnimi vzhodom, bodo pristajale v Barceloni, Marseillu, Genovi, Trstu, Singapuru, Hongkongu, Tokiu, Kobeju in Keelungu.

S tem se za tržaško pristanišče nedvomno odpira novo poglavje, obenem pa ob tem novem dejstvu naravnost.

DREVI V SAG

Prva ponovitev «Burkaškega misterija»

V Slovenskem amaterskem gledališču (dvorana PD «Ivan Cankar», ul. Montecchi 6) bodo drevi ob 20.30 ponovili burkasto štorijo enega najdrzejših italijanskih dramatikov Daria Foja «Burkaški misterij».

To je prva predstava našega nepoklicnega gledališča v letošnji peti, jubilejni sezoni. Gledališče se je tega skromnega a pomembnega delovnega jubileja spomnilo s priložnostno dokumentarno razstavo, ki so jo odprli ob priložnosti četrtoke dni premiere ter s posebnim, obsežnejšim gledališkim listom.

Predstava «Burkaški misterij», v katero je SAG vložilo veliko truda in napora in ki predstavlja enega najpomembnejših del tega gledališča, je doživela pri sicer maloštevilni premieriški publiki, izreden uspeh, zaradi česar je pričakovati, da se bo le-ta ponovila tudi na drevisnji in jutrišnji predstavi.

Živahna dejavnost tržaških galerij

Razstavna dejavnost se v Trstu nadaljuje, tako da morejo razstavljenе umetnine zadovoliti sleherni okus, saj se je v galeriji «Planeta» komaj zaključila razstava P. cassovih del, v galeriji «Torbande» se nadaljuje do prihodnjega torka razstava del znanega tržaškega likovnika Marina Sormanija, ki se ponovno predstavlja tržaškemu občinstvu po razmeroma dolgem premoru, v galeriji «Tommaso» so v ponedeljek 15. t.m. odprli razstavo z naslovom LHOOG - II Misterio sepolto, v galeriji «Forum» razstavlja še do nedelje Livio Schiozi, v galeriji «Tribbo 2» na Starem trgu se nadaljuje razstava del znanega tržaškega likovnika Eva Ronay, ki daje do 26. t.m. na ogled kakih 30 svojih novjših del, v glavnem olj, pa tudi nekaj grafik, v galeriji «La lanterna» v Ul. sv. Nikolaja pa so odprli razstavo skicografij Antona Franca Svobode, risbe Jožeta Cihue ter še razne druge risbe in olja.

Znan jugoslovanski tat v koronejskih ulicah

Vojislav Mijailović, 38-letni jugoslovanski državljani, ki je v krogih tržaške policije znan zaradi svojih tatinskih podvigov, je ponovno v zaporu. V sredo popoldne je neki jugoslovanski turist opazil moškega, ki je sunljivo šaril okrog njegovega avtomobila, ki ga je bil parkirani na Nabrežju. Začel je kričati, moški pa v beg, ki je bil na srečo zelo kratek, kajti neki mestni redar je prijel in izročil policiji. Med osebnim pregledom so pri njem našli, potni list Tržačana Lucija Furlana, na katerega je aretiranez priplil svojo fotografijo, osebno izkaznico 21-letne Tržačanke Daniele Maslic in več predmetov, za katere so domnevali, da so ukradeni. Aretiranez je izjavil, da je maščarski begunec Josip Rerenc, ki je pobegnil v Italijo leta 1957 in je bil nekaj časa v begunskem taborišču pri Padričah. Dejal je, da je kupil potni list v Ventimigliji za 50.000 lir, osebno izkaznico pa od nekoga rojaka v Trstu za 3.000 lir.

Po primerljivi fotografiji in prstnih odtisih iz arhiva tržaške kvesture pa so ugotovili, da je mož pravzaprav oseba, ki so jo že pred časom aretirali in je v Trstu znana kot Vojislav Mijailović. Zato so ga obtožili tatvine, poskusa vloma, ponarejanja dokumentov in navedbe lažnih osebnih podatkov ter ga prepeljali v koronejske zapore na razpolago sodnim oblastem.

S pestjo izbil zob vozniku, ki ga je prehitel

27-letni Liubomiro Stok, po rodu iz Kopra, ki pa stalno živi v Trstu, bo verjetno drago plačal svojo vročernost. Ko se je sinoči vračal po obalni cesti proti Trstu, ga je v bližini Miramara prehitel 50-letni Francesco Seccia iz Ul. Verga 8. Stok je menil, da je bilo Vergovo prehitavanje preozko in zato je sam ponovno prehitel in prisilil Vergo, da ustavi svoje vozilo. Voznika sta se sprla in Stok je udaril Vergo s pestjo po obrazu in mu pri tem zbil zob.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure, tel. šte. 732-627.

V predprazničnih in prazničnih dneh dnevna in nočna služba deluje nepretrgoma od 14. ure predprazničnega dne do 7. ure dneva po prazniku. To velja za zavarovance INAM - INADEL - ENPAS. Dnevni poziv na telefonski številki 68-411, nočni pa na številki 732-627.

LEKARNE V OKOLICI

Boljuneč tel. 228-124; Bazovica tel. 226-165; Opčine tel. 211-001; Proseki tel. 225-141; Božje polje - Zgonik tel. 225-596; Nabrežina tel. 200-121; Sečjan tel. 209-197; Zavljavice tel. 213-137; Milje tel. 271-124.

Mali oglasi

PES «Shasset hounds» z zelo dolginimi uhlji, rdečkast, črno-belo lisast se je izgubil v Repnu. Tel. 227-139. Nagrada 50.000 lir.

SLOVENSKO AMATERSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Dario Fo
BURKASKI MISTERIJ
(MISTERO BUFFO)
Burkasta štorija v dveh delih
Prvič v slovensčini

Predstavo so pripravili:
Boris Kobal burkež; Sergij Cerkenič slepec; Bonifacij VIII. Branko Sulčić pijanec; Dario Frandoli kmetavž; kvartopierec; Danilo Kobal pohabljenec, kvartopierec; Milica Kravos smrt; Ivanka, angel; Lidija Sosti angel; Marija; Marina Gulini kramarica; Magdalena; Silvana Gulini Veronika; Sergej Veré režija in dramaturška priredba; Drago Jurca - Giorgi scena in kostumi; Adilij Kralj glasba; Marina Gulini, Boris Kobal, Lidija Sosti, Sergej Veré prevod; Marko Kravos, Sergej Veré presnitev songov; Boris Kobal ponašitev misterijev; Mira Sarđo lektorica; Franc Meula vođa predstave; Alenka Cepar šepetalka; Dario Košta tehnično vodstvo in razsvetljava

Predstave v dvorani PD «Ivan Cankar» - Ulica Montecchi 6

Danes, 20. marca, ob 20.30.

Jutri, 21. marca, ob 18. uri.

V prostorih gledališča bosta odprti dve razstavi: «Pet let SAG» ter razstava slik Draga Jurca - Giorgija.

Danes, 20. marca, ob 20.30.

Jutri, 21. marca, ob 18. uri.

V prostorih gledališča bosta odprti dve razstavi: «Pet let SAG» ter razstava slik Draga Jurca - Giorgija.

Danes, 20. marca, ob 20.30.

Jutri, 21. marca, ob 18. uri.

V prostorih gledališča bosta odprti dve razstavi: «Pet let SAG» ter razstava slik Draga Jurca - Giorgija.

Danes, 20. marca, ob 20.30.

Jutri, 21. marca, ob 18. uri.

V prostorih gledališča bosta odprti dve razstavi: «Pet let SAG» ter razstava slik Draga Jurca - Giorgija.

Danes, 20. marca, ob 20.30.

Jutri, 21. marca, ob 18. uri.

V prostorih gledališča bosta odprti dve razstavi: «Pet let SAG» ter razstava slik Draga Jurca - Giorgija.

Danes, 20. marca, ob 20.30.

Jutri, 21. marca, ob 18. uri.

V prostorih gledališča bosta odprti dve razstavi: «Pet let SAG» ter razstava slik Draga Jurca - Giorgija.

Danes, 20. marca, ob 20.30.

Jutri, 21. marca, ob 18. uri.

V prostorih gledališča bosta odprti dve razstavi: «Pet let SAG» ter razstava slik Draga Jurca - Giorgija.

Danes, 20. marca, ob 20.30.

Jutri, 21. marca, ob 18. uri.

V prostorih gledališča bosta odprti dve razstavi: «Pet let SAG» ter razstava slik Draga Jurca - Giorgija.

Danes, 20. marca, ob 20.30.

Jutri, 21. marca, ob 18. uri.

V prostorih gledališča bosta odprti dve razstavi: «Pet let SAG» ter razstava slik Draga Jurca - Giorgija.

Danes, 20. marca, ob 20.30.

Jutri, 21. marca, ob 18. uri.

V prostorih gledališča bosta odprti dve razstavi: «Pet let SAG» ter razstava slik Draga Jurca - Giorgija.

Danes, 20. marca, ob 20.30.

Jutri, 21. marca, ob 18. uri.

V prostorih gledališča bosta odprti dve razstavi: «Pet let SAG» ter razstava slik Draga Jurca - Giorgija.

Danes, 20. marca, ob 20.30.

Jutri, 21. marca, ob 18. uri.

V prostorih gledališča bosta odprti dve razstavi: «Pet let SAG» ter razstava slik Draga Jurca - Giorgija.

Danes, 20. marca, ob 20.30.

Jutri, 21. marca, ob 18. uri.

V prostorih gledališča bosta odprti dve razstavi: «Pet let SAG» ter razstava slik Draga Jurca - Giorgija.

Danes, 20. marca, ob 20.30.

Jutri, 21. marca, ob 18. uri.

V prostorih gledališča bosta odprti dve razstavi: «Pet let SAG» ter razstava slik Draga Jurca - Giorgija.

Danes, 20. marca, ob 20.30.

Jutri, 21. marca, ob 18. uri.

V prostorih gledališča bosta odprti dve razstavi: «Pet let SAG» ter razstava slik Draga Jurca - Giorgija.

Danes, 20. marca, ob 20.30.

Jutri, 21. marca, ob 18. uri.

V prostorih gledališča bosta odprti dve razstavi: «Pet let SAG» ter razstava slik Draga Jurca - Giorgija.

Danes, 20. marca, ob 20.30.

Jutri, 21. marca, ob 18. uri.

V prostorih gledališča bosta odprti dve razstavi: «Pet let SAG» ter razstava slik Draga Jurca - Giorgija.

Danes, 20. marca, ob 20.30.

Jutri, 21. marca, ob 18. uri.

V prostorih gledališča bosta odprti dve razstavi: «Pet let SAG» ter razstava slik Draga Jurca - Giorgija.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - TRST Kulturni dom

30 let neprekinjenega delovanja

PAVEL GOLIA

SRCE IGRAČK

(Mladinska igra v treh delih)

Glasba Aleksander Vodopivec
Flesci Janez Mejač
Scena Demetrij Čej
Kosturni Marija Vidau
Priredba in režija:
ADRIJAN RUSTJA

V torek, 23. marca, ob 15.30.

Gledališča

ROSSETTI

Danes, 20. marca, ob 20.30. Goldonijev «Il Campiello» v izvedbi ansambla Piccolo Teatro di Milano. Režija Giorgio Strehler. Pri osrednji blagajni rezervacije

VERDI

Z OBČNEGA ZBORA KULTURNEGA DRUŠTVA «IVAN TRINKO»

Dosedanji uspehi in bodoče naloge kulturnega delovanja v Benečiji

Obširno in poglobljeno poročilo predsednika dr. Černa - Pozdravi številnih gostov - Široka konstruktivna razprava o bodočem delovanju

«Danes so problemi slovenskega kulturnega delovanja postali važni za druge. To je rezultat širokih odnosov med kulturnimi društvami, je posledica dolge konfrontacije sil in dela množičnih organizacij beneških Slovencev in kaže na dozoritev demokratičnega čutenja pri strankah ustanovnega loka in odgovornosti oblasteh, ki so se opredelile za socialno in kulturno obnovo naše Benečije. Ta nova faza krepi prebujajočo zavest naših ljudi, ki se bogati vzporedno s tanjšanjem nasilja in nedemokratičnih ukrepov. Širok krog beneških rojakov danes doživlja v narodni kulturi, v svojem jeziku, čustva resnične demokratične in zavesti neponovljivega bogastva, ki osvežuje široko skupnost in ki dejansko vrednoti Beneško Slovenijo.»

S temi besedami je predsednik kulturnega društva «Ivan Trinko» dr. Viljem Černo označil članom in gostom, ki so se zbrali v Čedadu na 6. občnem zboru društva, uspešno doseganja dela tega veterana med slovenskimi društvami v Beneški Sloveniji.

V svojem poročilu je dr. Černo opisal prisotnosti široko delovanje društva «Ivan Trinko» v zadnjem obdobju. Predvsem se je ustavil pri večkratnih političnih razgovorih in nastopih pri oblasteh, kar je beneškim kulturnim delavcem dalo možnost, da zainteresirajo za svoje probleme vse odgovorne dejavnike. Predvsem je v zadnjem času prišlo do poglobljenega sodelovanja z nekaterimi občinskimi upravami, s svetovalci, z vidnimi predstavniki velikih strank. Čeprav postavlja bistvene razlike in sovistična miselnost razvoju Beneške Slovenije še številne ovire, se jima Benečani zopet stavišče za lastno organiziranostjo in aktivnostjo. Danes jim dajejo novo upanje nekateri organi, kot je na primer sklop o sklicanju konference o manjšinah v videnski pokrajini. Tudi v krajevnem merilu, predvsem v okviru nadiške skupnosti, prihaja do vedno večje odprtosti glede narodnostnih vprašanj.

V drugem delu poročila je dr. Černo obravnaval pomen enotnih akcij vseh beneških društev, kot so na primer srečanje na Kamencu ali Dan emigrantov v Čedadu, ter problem programiranja dela in formiranja kadrov. V zvezi s tem je omenil študijski seminar v Gorenjem Tarbižu in druge podobne pobude.

V tretjem delu pa je nakazal bodoče naloge društva, kjer je na prvem mestu obravnaval navedbe važnih vprašanj slovenskega kulturnega delovanja sploh. Nato se je dotaknil problema dvoran, katerih pomanjkanje danes onemogoča širše kulturno delovanje, ki bi lahko v bodoče obsegalo filmske prireditve, glasbeno izobraževanje, gledališko dejavnost, koncerte, pa tudi tečaj materinega jezika. Mislijo, bo treba tudi na razširitev delovanja v tistih vaseh in predelih, kjer doslej ni bilo posebnih pobud, ter na ustanovitve dokumentacijskega centra, ki naj bi zbiral gradivo o problemih Beneške Slovenije, na ureditve spominjske desne pesnika Ivana Trinka, povečanje d'ustvene knjižnice, ustanovitve etnografskega muzeja in podobno. Predvsem pa bo treba vse večjo skrb posvetiti mladini.

Predsednikovo poročilo je dopolnilo poročilo društvene tajnice Iris Balbi, ki je orisala delovanje društva na posameznih področjih od šolstva do izbrabe prostega časa, dotaknila pa se je tudi problema mladine in športne dejavnosti.

Poročilom so sledili pozdravi gostov. P. smena voščila so občnemu zboru poslali predsednik delnega sveta Arnaldo Pittoni, svetovalec nadiške skupnosti Battocletti ter še Glasbena matica, Slovenska prava in ustanova Friuli nel mondo. Osebo pa so občni zbor pozdravili poslanec Albini Škerk, deželna svetovalec Drago Stoka in Roman Spogocna, predstavnik videnske federacije KPI Toschi ter predstavnik PS iz Nadiških dolin Marinig, predsednik Slovenske kulturne in gospodarske zveze Boris Raca, direktor Stalnega slovenskega gledališča iz Trsta Filibert Benedetti, predsednik Narodne in študijske knjižnice v Trstu ter tajnik Sindikata slovenske šole Franc Škerlj, predsednik Zdrženja slovenskih športnih društev v Italiji Vojko Koman, predsednik Beneškega planinskega društva Joško Kuvokav, Ado Kont za patronat INAC v Čedadu, Pavel Petricig za študijski center

Nediža, Anton Birtič za društvo beneških godev «Vigion Kartič», duhovnik Emil Cencič za skupino «Dom» ter Dino Del Medico za Zvezo slovenskih izseljencev iz Beneške Slovenije. Svoj pozdrav sta prinesla tudi predstavnik Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije Zakošek ter predstavnik družbenih in kulturnih organizacij s Tolminskega Golja. Predlogo bi bilo, ko bi o njihovih posegih podrobneje govorili, vsi pa so, vsak svede s svojega gledišča, izrekli laskave besede o delovanju društva v zadnjem času. Poseben odmev med prisotnimi je imel tudi pozdrav gospoda Garjupa, župnika iz Ukeve, ki so ga prisotni sprejeli z dolгим aplavzom solidarnosti.

Pozdravom je sledila razprava, v katero so posegli Licio Battaino, Anton Birtič, Pavel Petricig, Izidor Predan in drugi. Posebej naj omeni poseg Petriciga, ki je jasno in

prodorno analiziral današnji položaj Beneške Slovenije in nakazal posamezne smeri bodočega delovanja, ob koncu pa predlagal, da bi organizirali poseben študijski seminar, kjer bi temeljito preučili vse probleme, ki se danes postavljajo pred beneške kulturne delavce. Ob koncu so prisotni člani izvolili nov, zelo širok upravni odbor društva. V njem je 35 članov iz občin, ki o njihovih posegih podrobneje govorili, vsi pa so, vsak svede s svojega gledišča, izrekli laskave besede o delovanju društva v zadnjem času. Poseben odmev med prisotnimi je imel tudi pozdrav gospoda Garjupa, župnika iz Ukeve, ki so ga prisotni sprejeli z dolгим aplavzom solidarnosti.

V ORGANIZACIJI RAJONSKIH KONZULT

Uspelo javno zborovanje o družinskih posvetovalnicah

Zahteva po čimprejšnji uvedbi ustreznega deželnega zakona

V petek zvečer je bilo v nabito polni dvorani trgovske zbornice javno zborovanje o družinskih posvetovalnicah. Opazili smo tudi mnogo mladih obrazov, kar potrjuje dejstvo, da je ta problem izredno občuten, posebno pri mladih. Zborovanje so organizirale skupno rajonske konzulte, da bi obvestile in sensibilizirale javno mnenje o teh zelo aktualnih problemih. Zakon o družinskih posvetovalnicah je bil namreč že sprejet na državni ravni in sicer z glasovi strank, ki so si, kar se tiče socialne problematike, različni mnenji. Tudi denarni sklad petih milijard je bil že nakazan, čeprav je vprašljivo, kako se bodo s tako omejenim skladom lahko krili vsi stroški na državni ravni. Ni bil pa sprejet ustrezen zakon na deželni ravni, zato je bilo to zborovanje tudi protestno, da bi javno mnenje izrazilo svojo zahtevo po čimprejšnji uvedbi te javne službe in tako indirektno pritiskalo na deželo.

Uvodna poročila so imeli trije izvedenci, ki so osvetlili probleme s tehničnega vidika. Prvo poročilo je imel primarij poročniškega oddelka otroške bolnišnice Burlo Garofolo, ki je osvetlil glavne točke državnega zakona. To točke so: psihološka in socialna pomoč pred in po zakonu, družinsko načrtovanje z uporabo kontracepcijskih sredstev, zaščita ženske v nosečnosti in po njej, zaščita otroka, informacija in posvetovalnica o preprečevanju zanositev.

Poleg tega je primarij omenil potrebo po uvedbi spolne vzgoje še pred njo srednjol šol in potrebo po decentralizaciji tehnične pomoči izven bolnišnic.

Za njim je spregovorila dr. nevro-psihiatra Antonella Zadini, ki je osvetlila problem s psihološkega in sociološkega vidika. Orisala je svoje izkušnje pri delovanju v CEMP (center za predzakonsko in zakonsko vzgojo). To je trenutno edina deželna ustanova, ki skrbi za tako vzgojo. Ustanova je privatna, pri njej pa sodelujejo psihologi, ginekologi in sociologi, ki so že zaposleni drugje, tu pa pomagajo v svojem prostem času. Sociologinja je omenila, kako je ljudem nerodno, ko govorijo o svojih problemih, ki pa so skupni veliki večini ljudi. Manjka torej ustreznih informacij, pa tudi nekateri predhodki so že globoko ukoreninjeni v širši masi ljudi.

Za njo je spregovoril še sociolog Augusto de Bernardi, ki je nameščen v občinskem prenočišču «Gaspere Gozzi». Spregovoril je o psihološki deviaciji, ki je večkrat prisotna, ko se govori o spolnih odnosih in o spolni problematiki sploh. Pričkal je kakšno so lahko s sociološkega vidika posledice take miselnosti in odnosa.

Sledila je plodna diskusija, v kateri so prisotni odločno zahtevali čimprejšnje izglasovanje deželnega zakona in uvedbo družinskih posvetovalnic. Zahtevali so, da naj bodo posvetovalnice decentralizirane in teritorialno usklajene z zahtevami vseh demokratičnih oblasti. Tako je bilo v končni resoluciji sprejeta zahteva po sedmih posvetovalnicah v

tržaški pokrajini in sicer petih v mestu, s poudarkom na delavski predmestja, enega v nabrežinski in enega v dolinski občini.

Razpravljali so tudi o tem, kdo bo upravljal te posvetovalnice. Ženska mora biti tu privilegirana in mora imeti glavno besedo pri upravljanju. Prostori naj bodo tisti, v katerih je delovala razpuščena INMI, temu o sebi pa naj se pridruži psiholog, ginekolog in socialni delavci sploh. Predvsem pa je bila poudarka na potrebi, da se bova na tem področju nadaljuje, ker bodo samo na tak način prišle posvetovalnice v roke tistih, ki jim gre res za to, da bi te služile najširšemu krogu ljudi.

D. Jelinčič

NA POBUDO DOLINSKE KPI

Ciklus predavanj s sodobno tematiko

V ponedeljek se bo v dolinski prosvetni dvorani začel ciklus informativnih večerov s predavanji in razpravami, ki jih prireja sekcija KPI občine Doline. Na zadnjem strokovnem kongresu v Rimianjih je prišla na dan želja in potreba po takih predavanjih o aktualnih vprašanjih. Tako je odbor s privoljenjem prosvetnega društva Valentin Vodnik organiziral štiri predavanja z namenom, da bi prispevali k globlji spoznavanju današnje družbene stvarnosti in s tem doprinesli svoj delež k splošni razgledanosti in političnemu razmišljanju občanov. Ciklus obsega predavanja o problemu slovenske narodne skupnosti v Italiji, o vlogi komunistične partije v Jugoslaviji in o zgodovinskem kompromisu. Za sama imena predavateljev obetajo, da bodo večerji zanimivi in koristni za vse občane. Predavanja si bodo sledila vsak ponedeljek ob 20. uri.

Prvi na vrsti je problem Beneške Slovenije danes, o katerem bosta govorila Dino Del Medico, tajnik Zveze slovenskih izseljencev iz Beneške Slovenije in Pavel Petricig, pokrajinski svetovalec KPI v Vidmu. V ponedeljek 29. t.m.b. bo predaval Stojan Spetic, novinar in komunistični svetovalec v tržaški občini, na temo «Komunisti in narodnostno vprašanje». 5. aprila bo na vrsti predavatelj Vojko Škerlj, tajnik občinske konference ZKS občine Sežana, ki bo govoril o vlogi Zveze komunistov v SFRJ. Ciklus predavanj se bo zaključil v ponedeljek 12. aprila z razgovorom ob okrogli mizi med Stojanom Speticem in Lucijanom Polkom, pokrajinskim svetovalec KPI, o zgodovinskem kompromisu in levičarski alternativni.

V. L.

VČERAJ V KOPRU

Nadaljevanje procesa o zadevi «Jadran»

Se vedno ni mogoče zanesljivo ugotoviti, kolikšne vsote denarja, največ deviz, so si protizakonito prisvojili bivši vodilni delavci sežanskega «Jadrana», proti katerim teče pred kopjskim okrožnim sodiščem že vse tedens dolga obravnavna. Na zatožni klopi se je tudi večer zagovarjal le Viktor Žilma, kjer prihaja do nepričakovanih zapletov zaradi njegovih različnih izjav. Te izjave pa odkrivajo skrivne poti, po katerih je v nasprotju z našimi zakonskimi predpisi, ziberna je v zagovoru za svoje ravnanje pojasnjeval, češ da bi nekateri poslali v tujino propadli, če ne bi imeli na razpolago protizakonitih izjav plačil. Ziberna je tudi rekel, da pri njegovem ravnanju ni šlo le za osebo okoriščanje, temveč za korist poslovanja. Vendar so taki za govori izvenli dokaj prazno.

L. O.

Prispevajte za

DIJAŠKO MATICO

GORIŠKI DNEVNIK

TISKOVNA KONFERENCA PREDSEDNIKA D. LUPIERJA

Mednarodni sejem Espomego pridobi več čedalje večjo težo doma in v tujini

Poudarek na specializaciji posameznih razstav - Predvideni so tudi strokovni simpoziji - Na proslah bo vsak večer zabavno-kulturna prireditev

Na tiskovni konferenci, ki je bila v četrtek zvečer, je predsednik trgovske zbornice geom. Delio Lupieri prikazal črtnikišarim okvir, v katerem se bo odvijal letošnji mednarodni sejem Espomego, ki bo na novem razstavišču na Rojcah od 30. aprila do 9. maja. Opisali smo že večer nov razstavišču in tudi nove paviljone, zato se bomo danes omejili na tisti del Lupierjevega prikaza, ki govori o razstavah, strokovnih seminarjih in o prizadevanjih za to, da bi dobil sejem širšo veljavo in pomembnost.

V novih razstavnih prostorih bo letos razstavnega prostora na razpolago skoraj trikrat več kot v prejšnjih letih v dolini Korna in v datinskih razstavnih prostorih. Tik pred otvoritvijo bodo postavili še prenosni razstveni paviljon, v katerem bosta vinska razstava in majhna restavracija. Ni še gotovo, če bo letos v okviru razstavišča madžarska restavracija; morda bo Madžarom uspelo postaviti svojo prenosno «čardos», tipično pedoško gostilno.

Letos bo sodelovalo osem držav, novi so Čehoslovaki, Romuni, Bolgari in Poljaki, ki bodo imeli tu svoje predstavnike paviljone. Poljaki bodo dali precej poudarka navtičnemu turizmu. Tudi Jugoslavija bo kakor vsako leto močno zastopana, letos še v večji meri kot v prejšnjih letih. Pred nekaj dnevi je Turistična zveza Slovenije v Ljubljani odločila, da bo masovno sodelovala z reklamnimi agencijami za slovenski turizem.

Dokončno število razstavljalcev ni še znano, bo pa znatno višje od onega v prejšnjih letih in tudi prostora bo za vsakega razstavljalca več kot lani.

Sejem bo imel trojno specializacijo. Kljub temu pa ne bodo zavrnili drugih razstavljalcev. Glavno pozornost pa bodo posvetili navtičnemu sektorju, sektorju pomožnih in strokovnih služb za avtopevozniki, turizmu z razstavami navtičnega turizma in karavaninga in vinskemu sektorju.

Nadaljevali bodo praktično že pred leti začeto delo. Zakaj so se odločili za te sektorje? Za pomožne službe avtopevoznikov so se odločili ker je na našem področju, zlasti v Gorici, tudi zaradi obstoja in podaljšanih ugodnosti precejšne cene, precej avtopevoznikov. Na Gorico težijo pa tudi avtopevozniki iz Jugoslavije, poleg tega pa bodo tudi na tem specializiranim sejemom dati poudarek gostinstvu in turizmu, na čemur čestnem prometu med Padoško nižino in Podonavjem.

Poudarki na turistični dejavnosti pa botrujejo na eni strani vsak dan večje zanimanje ljudi za turizem, istočasno pa, v okviru sedanjega gospodarske krize in visokih cen hoteljskih storitev, tudi vedno večje zanimanje ljudi za turizem, rulolet in podobne oblike turizma. Skoro vzporedno s tem pa se širi število turističnih in športnih ladij in zaradi tega bo tudi navtičnemu turizmu dan velik poudarek. Goriška trgovska zbornica pa bo poleg tega k splošni razgledanosti in političnemu razmišljanju občanov. Ciklus obsega predavanja o problemu slovenske narodne skupnosti v Italiji, o vlogi komunistične partije v Jugoslaviji in o zgodovinskem kompromisu. Za sama imena predavateljev obetajo, da bodo večerji zanimivi in koristni za vse občane. Predavanja si bodo sledila vsak ponedeljek ob 20. uri.

Prvi na vrsti je problem Beneške Slovenije danes, o katerem bosta govorila Dino Del Medico, tajnik Zveze slovenskih izseljencev iz Beneške Slovenije in Pavel Petricig, pokrajinski svetovalec KPI v Vidmu. V ponedeljek 29. t.m.b. bo predaval Stojan Spetic, novinar in komunistični svetovalec v tržaški občini, na temo «Komunisti in narodnostno vprašanje». 5. aprila bo na vrsti predavatelj Vojko Škerlj, tajnik občinske konference ZKS občine Sežana, ki bo govoril o vlogi Zveze komunistov v SFRJ. Ciklus predavanj se bo zaključil v ponedeljek 12. aprila z razgovorom ob okrogli mizi med Stojanom Speticem in Lucijanom Polkom, pokrajinskim svetovalec KPI, o zgodovinskem kompromisu in levičarski alternativni.

V. L.

VČERAJ V KOPRU

Nadaljevanje procesa o zadevi «Jadran»

Se vedno ni mogoče zanesljivo ugotoviti, kolikšne vsote denarja, največ deviz, so si protizakonito prisvojili bivši vodilni delavci sežanskega «Jadrana», proti katerim teče pred kopjskim okrožnim sodiščem že vse tedens dolga obravnavna. Na zatožni klopi se je tudi večer zagovarjal le Viktor Žilma, kjer prihaja do nepričakovanih zapletov zaradi njegovih različnih izjav. Te izjave pa odkrivajo skrivne poti, po katerih je v nasprotju z našimi zakonskimi predpisi, ziberna je v zagovoru za svoje ravnanje pojasnjeval, češ da bi nekateri poslali v tujino propadli, če ne bi imeli na razpolago protizakonitih izjav plačil. Ziberna je tudi rekel, da pri njegovem ravnanju ni šlo le za osebo okoriščanje, temveč za korist poslovanja. Vendar so taki za govori izvenli dokaj prazno.

L. O.

Prispevajte za

DIJAŠKO MATICO

stav iz prejšnjih let.

Odkod smo razstavljalci. Poleg onih iz drugih držav so razstavljalci prvih dveh sektorjev v glavnem iz severnih italijanskih dežel, na vinski razstavi pa bo prisotnih nekaj sto razstavljalcev iz vse države.

V okviru letošnjega sejma bodo tudi strokovni simpoziji. 2. maja bo na vrsti simpozij o carinskih formalnostih za področje avtopevozniki. 3. in 4. maja pa bo na vrsti simpozij o turističnih vprašanjih, srečanja o vprašanih vinskih proizvodnje in prodaje pa bodo 8. maja.

Se nekaj. V sejemskih dneh, od 30. aprila do 9. maja, bo prišlo do sprememb v cestnem prometu na tem področju. Promet po Ulici Aquileia bo dvosmeren, Ulica della Barca pa bo služila samo za dohode k razstavnemu prostoru. Parkirišče za avtomobile pa bo kar precej na razpolago, tako v Ulici Campagnuza kakor tudi v drugih bližnjih ulicah.

Stavka delavcev v avtopevozniki

V poročilu, ki so nam ga poslali zastopniki treh deželnih sindikatov delavcev v tovornem avtopevozniki, je rečeno, da niso pogajanja za obnovitev delovne pogodbe te stroke uspela. Ni bilo uspehov, nasprotno se zdi, da hočejo delodajalci počakati izpid pogajanj za obnovo delovnih pogojev večjih strok in se šele nato pogajati dalje. Zato so sindikati napovedali stavko, ki se prične v nedeljo 21. marca ob 20. uri in traja do 6. ure jutrija v torek 23. marca. Podobna stavka bo čez teden dni. Stavka bo zajela tovrni promet na vsem državnem ozemlju. V Vidmu bo v ponedeljek, 29. marca, deželno sindikalno zborovanje.

ZAKRBLJENOST TUDI V GORICI

V lekarnah se iz dneva v dan krči razpoložljivost najnujnejših zdravil

Kje so vzroki za sedanji položaj? - Obrazložitev ravnanja lekarne INAM v Gorici dr. Molinarijeve

Tudi v Gorici, kot povsod drugod, se iz dneva v dan večja števila zdravil, ki se ne dajejo dobiti več v lekarnah. Gre v prvi vrsti za zdravila široke potrošnje, to je za zdravila, ki so največ v rabi. Naj tu omenimo nekatere: v lekarnah priključujejo zdravila proti obolenjem srca in ožilja, zdravila, ki vsebujejo razne vrste vitaminov, najosnovnejši sirup proti kašlju ter vrsta drugih zdravil proti žlednim motnjam, od vsem poznane «Citrosodine» do manj znanih koncentratov. Naštevane zdravila, ki jih ni mogoče kupiti, bi se lahko nadaljevala. Omenili pa smo le nekatere bolj znane, da bi naši bralci spoznali resnost sedanjega položaja.

Kaj se torej dogaja v sedanji italijanski farmacevtski industriji? So resnične govorice, ki pravijo, da služijo podjetja in grostijo ogromne vsote denarja s spekulacijami na tem področju? Koliko je teh prodajalcev zdravil in kakaj jih pristojne oblasti ne kaznujejo? Da bolje orisujemo sedanji položaj, velja omeniti, da v vsej Italiji deluje 900 grostov, ki dobavljajo zdravila 13.000 lekarnam. Dober del teh grostov pa deluje ob robu zakona in si s spekulacijami in nedovoljenimi kupcijami na račun odjemalcev pridobiva v lastno korist precej denarja. Obstajajo primeri, ko grostijo dobavljajo lekarnam samo taka zdravila, ki so najbolj razširjena med bolniki in sploh ne prodajajo manj znanih zdravil, ki so prav tako potrebna za zdravje slehernega občana.

Da so sklenili valorizirati vina, ni nič čudnega če pomislimo, da živimo v vinorodnem kraju in da se naša vina precej uveljavila. Istosčasno velja tu poudariti uspehe raz-

ve. Le-ta nam je potrdila sedanje stanje pomanjkanja nekaterih najosnovnejših zdravil. Na vprašanja, kje gre iskati vzrok za to pomanjkanje, je dr. Molinarijeva povedala, da je za to stanje v precejšnji meri kriva sedanja splošna ekonomska kriza, ki je prizadela tudi farmacevtsko industrijo. Povisek vseh upravnih stroškov, težave pri nakupu raznega materiala, stroški, ki so se v zadnjem času povečali pri prevažanju zdravil, vse to je v veliki meri pripomoglo, da so se tovarne znašle v hudi zagati. Zaradi česar pride tudi do zakasnitve pri dobavljanju zdravil.

K temu, bi mi dodali tudi nepriemerne in nezadostne zakone, ki ne predvidevajo strogega nadzorstva nad tovarnami ter nad samimi grostisti. Stanje se je le delno izboljšalo v zadnjem času, ko so sprejeli nov zakon o mamilih. Znan je namreč, da ogromno število zdravil vsebuje večje ali manjše količine raznih mamil. Zakon pa predvideva nadzorstvo nad vsemi temi zdravili strogo nadzorstvo, poleg tega vse tovarne, ki proizvajajo taka zdravila, morajo od slediti imeti posebno dovoljenje.

Lekarnar v Gorici, nam je povedal, da za pomanjkanje zdravil je treba iskati vzrok prav v nevihi, ki jo je med tovarnariji in grostisti povzročil nov zakon o mamilih. Dolež so namreč številne manjše tovarne prodajale zdravila, ki so vsebovala mamila, brez vsakega dovoljenja. Odslej, ko je to prepovedano in ker velika večina tovarni nimajo dovoljenja za dobavljanje lekarnam takih zdravil, se je velik del farmacevtske proizvodnje ustavil z vsemi posledicami za občane.

So pravilne trditve, da gre zgolj

za veliko spekulacijo; je pomanjkanje zdravil v italijanskih lekarnah povzročil nov zakon o mamilih, je za sedanje stanje kriva splošna ekonomska kriza? Na ta vprašanja je težko dati točen odgovor. Vsekakor pa ostaja dejstvo, da je sedanji položaj povzročil precejšnjo zaskrbljenost med občani, ki se morajo iz dneva v dan odreči vedno večjemu številu zdravil.

TV oddaja «Veseli tobogan» tudi za goriške solarje

Ljubljanska televizija pripravlja spet na našem področju eno izmed svojih rednih oddaj z naslovom «Veseli tobogan», v kateri nastopajo učenci osnovnih šol in nižjih gimnazij. Goriški občani in dijaki so se sodelovali na podobni oddaji pred nekaj leti, tedaj pa so se že predstavitelji strokovnjakom ljubljanske televizije, ki bodo izbrali nekatere med njimi, da bodo nastopili v tej oddaji. Najbrž bodo goriški solarji nastopili skupno z onimi iz Nove Gorice.

Teden slovenske kuhinje v goriški restavraciji

Od 29. marca do 4. aprila bo v restavraciji «Kappa», ki deluje v prostorih hotela Palace v Gorici, «Teden slovenske kuhinje», ki ga prireja goriška zveza trgovcev in Gospodarska zbornica Slovenije. Teden sledi podobni manifestaciji, ki je bila lani v Novi Gorici, kjer so razni kuharji iz goriške pokrajine prikazali svoje specialitete v Park hotelu iz Nove Gorice, hotela Argonavi in Nove Gorice, hotela Poljanec in Lokev, restavracije Nebesa iz Idrije, hotela Krn iz Tolmina, hotela Kanin iz Bovca in hotela Planika iz Ajdovšice.

Ze sedaj lahko povemo, da bodo na tem tednu sodelovale restavracije Park hotela iz Nove Gorice, hotela Argonavi in Nove Gorice, hotela Poljanec in Lokev, restavracije Nebesa iz Idrije, hotela Krn iz Tolmina, hotela Kanin iz Bovca in hotela Planika iz Ajdovšice.

Ze sedaj lahko povemo, da bodo na tem tednu sodelovale restavracije Park hotela iz Nove Gorice, hotela Argonavi in Nove Gorice, hotela Poljanec in Lokev, restavracije Nebesa iz Idrije, hotela Krn iz Tolmina, hotela Kanin iz Bovca in hotela Planika iz Ajdovšice.

Ze sedaj lahko povemo, da bodo na tem tednu sodelovale restavracije Park hotela iz Nove Gorice, hotela Argonavi in Nove Gorice, hotela Poljanec in Lokev, restavracije Nebesa iz Idrije, hotela Krn iz Tolmina, hotela Kanin iz Bovca in hotela Planika iz Ajdovšice.

Ze sedaj lahko povemo, da bodo na tem tednu sodelovale restavracije Park hotela iz Nove Gorice, hotela Argonavi in Nove Gorice, hotela Poljanec in Lokev, restavracije Nebesa iz Idrije, hotela Krn iz Tolmina, hotela Kanin iz Bovca in hotela Planika iz Ajdovšice.

Ze sedaj lahko povemo, da bodo na tem tednu sodelovale restavracije Park hotela iz Nove Gorice, hotela Argonavi in Nove Gorice, hotela Poljanec in Lokev, restavracije Nebesa iz Idrije, hotela Krn iz Tolmina, hotela Kanin iz Bovca in hotela Planika iz Ajdovšice.

Ze sedaj lahko povemo, da bodo na tem tednu sodelovale restavracije Park hotela iz Nove Gorice, hotela Argonavi in Nove Gorice, hotela Poljanec in Lokev, restavracije Nebesa iz Idrije, hotela Krn iz Tolmina, hotela Kanin iz Bovca in hotela Planika iz Ajdovšice.

Ze sedaj lahko povemo, da bodo na tem tednu sodelovale restavracije Park hotela iz Nove Gorice, hotela Argonavi in Nove Gorice, hotela Poljanec in Lokev, restavracije Nebesa iz Idrije, hotela Krn iz Tolmina, hotela Kanin iz Bovca in hotela Planika iz Ajdovšice.

Ze sedaj lahko povemo, da bodo na tem tednu sodelovale restavracije Park hotela iz Nove Gorice, hotela Argonavi in Nove Gorice, hotela Poljanec in Lokev, restavracije Nebesa iz Idrije, hotela Krn iz Tolmina, hotela Kanin iz Bovca in hotela Planika iz Ajdovšice.

Ze sedaj lahko povemo, da bodo na tem tednu sodelovale restavracije Park hotela iz Nove Gorice, hotela Argonavi in Nove Gorice, hotela Poljanec in Lokev, restavracije Nebesa iz Idrije, hotela Krn iz Tolmina, hotela Kanin iz Bovca in hotela Planika iz Ajdovšice.

Ze sedaj lahko povemo, da bodo na tem tednu sodelovale restavracije Park hotela iz Nove Gorice, hotela Argonavi in Nove Gorice, hotela Poljanec in Lokev, restavracije Nebesa iz Idrije, hotela Krn iz Tolmina, hotela Kanin iz Bovca in hotela Planika iz Ajdovšice.

Ze sedaj lahko povemo, da bodo na tem tednu sodelovale restavracije Park hotela iz Nove Gorice, hotela Argonavi in Nove Gorice, hotela Poljanec in Lokev, restavracije Nebesa iz Idrije, hotela Krn iz Tolmina, hotela Kanin iz Bovca in hotela Planika iz Ajdovšice.

Ze sedaj lahko povemo, da bodo na tem tednu sodelovale restavracije Park hotela iz Nove Gorice, hotela Argonavi in Nove Gorice, hotela Poljanec in Lokev, restavracije Nebesa iz Idrije, hotela Krn iz Tolmina, hotela Kanin iz Bovca in hotela Planika iz Ajdovšice.

Ze sedaj lahko povemo, da bodo na tem tednu sodelovale restavracije Park hotela iz Nove Gorice, hotela Argonavi in Nove Gorice, hotela Poljanec in Lokev, restavracije Nebesa iz Idrije, hotela Krn iz Tolmina, hotela Kanin iz Bovca in hotela Planika iz Ajdovšice.

Ze sedaj lahko povemo, da bodo na tem tednu sodelovale restavracije Park hotela iz Nove Gorice, hotela Argonavi in Nove Gorice, hotela Poljanec in Lokev, restavracije Nebesa iz Idrije, hotela Krn iz Tolmina, hotela Kanin iz Bovca in hotela Planika iz Ajdovšice.

Ze sedaj lahko povemo, da bodo na tem tednu sodelovale restavracije Park hotela iz Nove Gorice, hotela Argonavi in Nove Gorice, hotela Poljanec in Lokev, restavracije Nebesa iz Idrije, hotela Krn iz Tolmina, hotela Kanin iz Bovca in hotela Planika iz Ajdovšice.

Ze sedaj lahko povemo, da bodo na tem tednu sodelovale restavracije Park hotela iz Nove Gorice, hotela Argonavi in Nove Gorice, hotela Poljanec in Lokev, restavracije Nebesa iz Idrije, hotela Krn iz Tolmina, hotela Kanin iz Bovca in hotela Planika iz Ajdovšice.

DANES SKUPŠČINA VAŠKIH ORGANIZACIJ

V Štandrežu bodo kmalu odprli nov Kulturni dom

Na

UGOTOVITVE PREUČEVANJ FRANCOSKIH FINANČNIH STROKOVNJAKOV

Kriza v avtomobilski industriji bo trajala še skoraj eno desetletje

Sedanj zagon na področju proizvodnje v Franciji in Zahodni Nemčiji je varljiv: zahodni Evropi se obeta huda ameriška, japonska in tudi vzhodnoevropska konkurenca

Kaj se bo zgodilo z avtomobilsko industrijo? V zahodnih poslovnih in proizvodnih krogih gledajo na bodoči razvoj precej optimistično, ker menijo, da je najhujše mimo. Avtomobilski industriji, ki je doživela hud potres 1. 1973, se je v zadnjem času nekoliko opomogla, ker je popraševanje začelo naraščati. Toda, ali so optimistična predvidevanja res utemeljena in ali bo ta industrija ponovno dosegla v kratkem svojo visoko stopnjo razvoja in seveda tudi dobičkov?

Študija, ki so jo opravili strokovnjaki gospodarskega oddelka specializirane družbe za finančna vprašanja «Eurofinance» v Parizu pa ne prihaja do tako optimističnih zaključkov. Po mnenju teh strokovnjakov bo Evropa dosegla šele 1. 1980 raven avtomobilske proizvodnje izpred treh let. Svoje proizvodne zmogljivosti, ki si jih je oskrbela v razdobju naglega razvoja, pa bo utegnila popolnoma izkoristiti šele 1. 1985. Ta pesimistična predvidevanja so zasnovana na verjetno evoluciji povpraševanja posebnih vozil v Evropi ter na skoraj gotovo krepitvi mednarodne konkurence, ki jo omejevala izvoz evropskih podjetij.

Porast povpraševanja na evropskem trgu naj bi bilo po teh predvidevanjih bolj počasen in predvsem bolj umeren v prihodnjih letih, kot bi dala slutiti divja repriza prodaje do katere je prišlo po zadnji krizi na nekaterih trgih. Študija francoskih strokovnjakov obravnava tri razdobja.

Prvo razdobje gre do leta 1978. Zanj bo značilen precej hiter porast povpraševanja, ki pa je povezan z izgubljeno prodajo v teku krize. Manj pa bosta negativno vplivala dva čimbenika: na eni strani dejstvo, da je še sedaj 65 odst. prodaje namenjenih izvozu izbranih vozil, na drugi pa divergentni razvoj v tempu porasta na trgu v posameznih državah.

V začetku letošnjega leta je zahodnoevropski avtomobilski trg popolnoma prebrl krizo. Tudi francoski trg se popravil, vendar pa je angleški še vedno v težavah. Nadalje je pričakovati ponoven padec prodaje v Italiji, Španiji in na Švedskem. Sprito tega bo prodaja avtomobilov v zahodni Evropi zelo nizka, kot napovedujejo optimistični proizvajalci. Čas njegove trajanja naj bi bil precej omejen.

Po 1. 1978 strokovnjaki predvidevajo ponoven padec povpraševanja. Menijo, da bo še nadaljnje delovanje inflacije prisililo vlade, da tedaj sprejmejo ukrepe za zmanjšanje gospodarskega, kar bo povzročilo ponoven padec potrošnje v gospodinjstvih. Ta ponovna kriza naj bi trajala približno dve leti. Treba bo torej počakati na 1. 1980, da bo prodaja avtomobilov bolj redno zaživela.

Perspektive evropskega razvoja na področju avtomobilske industrije pa niso dobre tudi zaradi neizogibnega porasta mednarodne konkurence. Predvsem gre za ameriško konkurenco. Ogromne investicije, ki so jih opravili v zadnjih dveh letih ameriški proizvajalci (General Motors in Ford), da bi vrgli na trg v velikem številu avtomobile manjših oblik in z nizko potrošnjo bencina in ki so blizu evropskim in japonskim vzorcem, bodo skrajšale ameriški trg, ki so ga doslej zasedala evropska podjetja.

Avtorji študije poudarjajo nadalje, da obstaja še ena huda nevarnost: možnost ameriškega protinapada na evropskem trgu. Če je res, kot dokazujejo zadnja gibanja na ameriški proizvodni spet težnja po večjih in močnejših vozilih, potem je treba pričakovati, da bodo ameriški proizvajalci skušali prodati del svojih novih vzorcev v Evropi. Pri tem bodo pro-

dajali po tako nizkih cenah, da bo evropska industrija popolnoma ohromljena.

Potem je na vidiku še ena nevarnost: skoraj gotovo je, da bodo Japonci sprožili načrtno ofenzivo v Evropi ter se posebej na francoskem in zahodnoevropskem trgu. Strojnjaki predvidevajo namreč, da bo prodaja avtomobilov na Japonskem zelo padla v prihodnjih letih zaradi visokih cen, ki jih japonskim tvežkam nalagajo nove norme o varnosti ter o preprečevanju onesnaženja zraka.

Japonci pa se bodo morali spoprijeti še z ameriško konkurenco na samem ameriškem trgu. Zato je neizogibno, da se bodo zatekli na evropski trg ter predvsem na francoskega in zahodnoevropskega, kjer so bili do sedaj le slabo navzoči.

V študiji se na koncu poudarja, da so tudi vzhodne evropske države (posebej Sovjetska zveza) dosegle velike uspehe na področju proizvodnje avtomobilov in da bo v prihodnjih letih popolnoma zadovoljile notranje povpraševanje ter bodo celo zmogljive, da prodajo svoje proizvode na zahodu po zelo nizkih cenah.

Sprito tega strokovnjaki «Eurofinance» menijo, da je zmanjšanje zmogljivosti avtomobilske industrije edini možni izhod iz krize.

Sedaj se lahko rešuje vprašanje prevelikih zmogljivosti s finančno pomočjo vlad, ki podpirajo podjetja v težavah, da bi ta mogla brez hudih težav prilagoditi svojo proizvodno moč in število svojih namencev tržnim zmogljivostim. Nekaj takega se dogaja posebno v Veliki Britaniji, kjer je nastalo vprašanje tovarne Chrysler - UK.

Druge možnosti izhoda je, da najvažnejša podjetja racionalizirajo proizvodnjo in jo prilagodijo razmeram s tem, da si pridružijo strokovnjake podjetja, oziroma sklenejo sporazume o združitvi s konkurenčnimi podjetji enake pomembnosti. V večini primerov, je še rečeno v študiji, posebno v zvezi s primerom Citroen - Peugeot, bodo same vlade v tej primerih skušale pozitivno vplivati na take procese združevanja.

Če pa ne bo prišlo do nobenega vladnega posega in se bo prepuščalo reševanje vprašanja prevelikih zmogljivosti delovanju tržnih sil, potem bodo izginiti tisti, ki niso zmogli, da bi prestali preizkušnje. V tem primeru se bodo po izjavah francoskih finančnih strokovnjakov znašle v težavah: tovarna Chrysler v Angliji ter v savniah Združenih državah. Po isti poti bo šla Britiška Leyland, a Citroen ne bo v nič boljšem položaju, če ne bo prišlo do združitve s podjetjem Peugeot. Ista usoda čaka vamaerij avtomobilske stroke.

Strojnjaki, ki so pripravili poročilo menijo, da bi bila socialna in industrijska cena likvidacije vrste tovarn prevelika ter bodo zato vlade prisiljene, da posežejo vmes, kar pa pripelje na rešitve, ki so bile omenjene zgoraj.

Vojna industrija uničuje naravne vire

STOCKHOLM, 19. — Stockholmski inštitut za mirovne raziskave opozarja, da je tekma pri oboroževanju že zelo osiromašila, deformirala in oskodovala obstoječe naravne vire na svetu. To se dogaja na državnih in na mednarodnih ravneh. Inštitut trdi, da se ogromna naravna bogastva vsako leto neusmiljeno izkoriščajo za potrebe oboroženih sil v svetu. Švedski raziskovalci pravijo, da znaša vrednost surovin in strateškega materiala, ki je namenjen vojni industriji, povprečno 250 milijard dolarjev na leto. To pomeni, da ta vsota predstavlja kosmatno nacionalno proizvodnjo 65 držav v razvoju.

Mladi recitatorji



Na Prešernovi proslavi, ki je bila prejšnji teden v Podlunjerju, so v krožku «Vostok» nastopili poleg pevskega zbora «V. Vodnik» iz Doline tudi mladi domači recitatorji (na sliki). Priložnostni govor je imel tajnik SPZ Duško Kalc.

V obširni študiji «Tekma za oboroževanje in svet v razvoju» stockholmski inštitut ugotavlja, da številne države podpirajo in razvijajo vojno industrijo na način, ki je popolnoma nasproten gospodarski računici in gospodarskim kriterijem. Pri tem so v prvi vrsti skoraj izključno razvite zahodne države. Za pojasnitev te trditve se navaja podatek, da samo ZDA izkoriščajo 40 odstotkov titana za vojaške namene.

Švedska ustanova opozarja istočasno, da so energetski viri na svetu že zelo izčrpani. Nadalje omenja neuravnoteženo delitev med bogatimi in revnimi ter ogromno porabo goriva in energije v vojne namene. Švedski strokovnjaki cenijo, da letna potrošnja petroleja v vojne namene znaša 750 milijonov sodčkov, ali dvakrat več, kot je celotna potrošnja nafte v Afriki. Samo v ZDA 4 odstotki skupne potrošnje goriva zadevajo redne vaje oboroženih sil.

Stockholmski inštitut ugotavlja še, da bo sedanje pomanjkanje energije trajalo vse dokler ne bodo na svetu našli alternativnih virov goriva in da bo lakota po nafti lahko povzročila lokalne in tudi širše mednarodne spopade.

V IZVEDBI PRIMORSKEGA DRAMSKEGA GLEDALIŠČA

Jutri v Kulturnem domu

«Preden bo petelin zapel»

Dramo je napisal slovaški avtor Ivan Bukovčan, ki spada v vrsto najuglednejših slovaških scenaristov

Odprtost in pestrost repertoarja Stalnega slov. gledališča v Trstu se v letošnji sezoni kaže kot pomembna perspektiva za prihodnje sezone. Naše občinstvo je že doslej imelo priložnost videti najboljše dosežke gledališč iz Beograda, Ljubljane in, pred tednom, iz Maribora — v pripravi pa je gostovanje Zagrebčanov z rockopero GUBEC - BEG, o čemer bomo še pravočasno obvestili našo, tudi široko javnost. Tokrat se bomo seznanili z gledališčem, ki deluje v naši neposredni soseski in s katerim nas vežejo oboji programski stiki, saj v dogovornem programu delujeta na širšem regionalnem prostoru. Poleg tega pa smo že v preteklosti odpirali vse možnosti vzajemnega izpolnjevanja z namenjavo igralcev, režiserjev, scenografov, kostumografov ter drugih avtorskih sodelavcev. Med temi je treba omeniti tudi izvirno sodelovanje našega tržaškega pesnika in dramaturga, Miroslava Košuta, čigar mladinsko delo «STIRJE FANTJE MUZIKANTJE» je po uspehi verziji za radio, vstrelilo Primorsko dramsko gledališče v letošnji redni repertoar.

«PREDEN BO PETELIN ZAPEL» je novost v naših repertoarjih. Z avtorjem, Slovnikom, se nam ponuja možnost spoznavanja dramatične, ki nastaja v pogojih družbene preobrazbe v evropskih socialističnih delah. Naša informacija o tokovih in umetniških snovanjih teh delah je skromna in v zamudi. Tržaški ansambel je pred leti uprizoril «MADEZE NA SONCU», Ljupoldo Lahote in Lutovskega «DEURNO SLUŽBO». To je vsekar premlado, da bi lahko zanesljivo obklopal sodbo o stopnji intenziteto in iskrenosti v obravnavanju žitih in zgornjih problemov življenja, ki stremijo prenovljeni medsebojni odnosih. Spomnimo se, koliko presenečenje je sprožil filmski val iz Českoslovaške po vseh festivalskih ekranih — tudi preko oceanov! No, in prav o filmskem scenaristu, ki je pričel pisati tudi dramske besedila, je beseda. Ko predstavljamo avtorja Ivana Bukovčana. Prevajalec, Vladimir Kocjančič ga v kratki beleški predstavlja kot najuglednejšega slovaškega scenarista, ki se je rodil 15. septembra 1921 v Banskí Bistrici. Prvo dramsko delo, «Divje drevo», je napisal 1954. Sledila je vrsta novih dramskih del in scenarijskih načrtov, čza katere je značilno njihovanje med dramskim in komedijskim elementom. Priljubljena dramska situacija, ki jo uveljavlja tudi v delu «PREDEN BO PETELIN ZAPEL», je skupina ljudi, ki se zaradi posebnega zgodovinskega, ali družbenega razloga znajde v situaciji, ko se morajo razkrižati in izpostaviti svoje najgloblje in najintimnejše karakterne sestavine in lastnosti. S posebnim občutkom za humorno slikanje drobnih človeških navad in — razvad, dosega posebno humanizacijo nastopajočih likov ter se izogiba težnih črno belih klisejev. Trenutki, ko mora deset zapornikov iz svoje srede izbrati tistega po sameznika, ki bo «žrtvovan» odkupil vse ostale, omogočajo odkrivanje igre in protigre na tehnični «človeškega» in sliherem coku, ki s težavo in ne brez moralnih kriz premaguje zakonitosti samoohranitvenih nagonov...

Ansambel Primorskega dramskega gledališča je za to uprizoritev pomnožen in izpolnjen s prever-



Jutri bo nastopila koledarska po mlad, a vreme je še vedno precej muhasto in tudi hladno. Še pred tednom dni so ležale po bližnji okolici debele kope snega, ki je precej poškodoval rastlinstvo. Na sliki iz Brega: mandeljni cveto sredi zasnežene pokrajine

jenimi sodelavci, kot na primer z Janezom Rohačkom, dolgoletnim članom Ljubljanske Drame in izvrstnim karakternim oblikovalcem mnogih vlog pri filmu in na televiziji, nadalje sodeluje v tej uprizoritvi tudi naš Stane Raztresen, v vlogi mlade gimnazijke pa se bo predstavila Nevenka Vrančič, absolutna ljubljanska Akademijca.

Jutrišnje gostovanje v Kulturnem domu je šele začetek letošnje programske zamenjave z Goricani, saj pripravljamo v prihodnjih dneh posebno turnejo po naših gorističnih odrih s komedijo «FLORENTINSKI SLAMNIK».

J. b.

Ofenziva na Himalajo

Točno število letošnjih predmon-sunskih odprav v najvišje gorstvo sveta še ni znano, saj prihajajo šele prve novice. 34-članska bri-

tansko - nepalska odprava bo skušala priti na Mt. Everest brez kisika. Dr. Herrikgoffer je zopet odšel pod Nanga Parbat (8125 m). V načrtu odprave je znova zapisan stebner Rupalske stene, kjer so lani dosegli višino 7500 m. Kaže, da sta z njim potovala tudi dva poljska alpinista. Tudi češko-slovaška odprava «Makali 76» sta koraka v Nepal. 14. februarja sta iz Prage odletela vodja Ivan Galfy ter njegov namestnik dr. Jaromir Wolf, zadnji člani pa tri dni kasneje (šesterica je odšla že mnogo prej z dvema tovornjakoma). Pred odhodom se je Galfy na tiskovni konferenci posebej zahvalil jugoslovanskim alpinistom za poslano gradivo, še posebno za pogled z vrha na njihov greben, ki jim je mnogo olajšal planiranje zadnjega dela vzpona.

Štirje člani zagrebškega PD Vihor, ki so začasnó zaposleni v Švici, so konec januarja letos opravili vzpon na najvišji afriški vrh, Kilimandžaro. To so bili: Željko Govec, Andrija Vohtelj, Joško Ribič in Mate Rajković.

Patronat KZ - INAC svetuje

NAPOTILA ZA VPIS OZIROMA ZBRIS IZ KMEČKEGA ZAVAROVANJA

Vpr.: «Sem kmečka upokojenka in se emeraj plačujem kmečko zavarovanje. Ker imam že 67 let, skoraj ne delam več na kmetiji, zato bi se rada zbrisala. Vendar sem hotela vprašati, da bi lahko na iste terene vpiše moja nevesta, ki se je pred kratkim preselila z družino v bližnjo vas in biva celo v drugi občini, vendar pa vsak dan prihaja redno pomagat, da lahko obdelujejo kmetijo, ker jaz težkega dela ne zmorem več. Mi svetujete, da se zbršem? Se lahko vpiše moja nevesta, čeprav ne biva več na kmetiji?»

M. A.

Kar se prvega vprašanja tiče, menim, da je že skrajni čas, da se zbršite iz kmečkega pokojninskega in zdravstvenega zavarovanja, ker kot upokojenka nimate od tega nobene neposredne ugodnosti. Na osnovi kmečke pokojnine imate namreč avtomatično pravico do brezplačne zdravstvene oskrbe, pod pogojem, da se vpišete v seznam kmečkih upokojencev in kmečka vzajemna bolnišnica blagajna vam bo izdala novo knjižico (CD pens/2). Zavarovalni prispevki v pokojninski sklad, ki jih še zmeraj plačujete, pa vam ne bodo pripomogli (niti če jih plačujete še ne vem koliko let), da se vam bo zvišal pokojninski znesek, ker prejimate minimalno pokojnino. Če bi kopicila še na desetletje let zavarovanja, bi sicer lahko zahtevala, da vam zavarovalni zavod doda še te prispevke na pokojninsko osnovo, vendar znesek kot tak bo ostal nespremenjen, pravzaprav se bo povečal le na osnovi letnega povika, ki se nanaša na draginjsko doklado in se povezuje z dinamično mezo. V zvezi z letnim zavarovalnim prispevkom naj dostavim, da se je (kot smo že poročali v naši predzadnji rubriki) za lansko leto povisal še za 25.000 lir (moški) oziroma 29.000 lir (ženske) za zavarovanja. Te zneske bodo

izterjali od aprila dalje na podlagi dodatnih poimenskih seznamov. Predvideva se tudi, da se bo za letošnje leto in tudi v prihodnje ta prispevek za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje še povečal (ker «rastrajo» tudi minimalne pokojnine), kar bo nedvomno precej težilo in obremenilo sleherni kmečko družino. Zato vam svetujemo in priporočamo, da se zbršite iz SCAU, še posebno ker ne opravljate več pretežno in običajno kmečkih del na vašem posestvu.

V zvezi s pravnim položajem vaše neveste, ki ne biva več na kmetiji, temveč se je kmalu po poroki izselila v neko bližnjo vas oziroma občino, vendar vseno redno opravlja kmečko delo na tem posestvu, pa se moramo povežati na zakon št. 151 z dne 19. 5. 1975, ki uvaja na področju družinskega prava pomembne in radikalne novosti. Nas v tem pogovoru zanima predvsem določba, da ni za zavarovanje pri kmečki bolnišnici blagajni več obveznih pogojev, da biva zainteresirani družinski član pod isto streho, temveč za dostopne pogoje dejanskega sodelovanja pri družinskem kmečkem delu. Prejšnji zakon št. 1136 z dne 22. 11. 1954 pa je omejeval pravico do zdravstvene oskrbe na tiste družinske člane, ki običajno delajo na posestvu oziroma na tiste, ki so v breme na podlagi družinskega lista. Če iz anagrafske listine ni izhajalo, da biva prosilec na kmetiji, ni imel pravice do oskrbe, tudi če je dejansko obdeloval to posestvo. Sedanji zakon pa pod členom 230 bis uvaja povsem nov (za italijansko zakonodajo) juridični pojem «družinskega podjetja», štiti na splošno premoženjsko enakopravnost za vse tiste družinske člane, ki delajo na posestvu, predvsem pa smatra družino kot gospodarsko in zaključeno celoto. Potemtakem se lahko vpiše v kmečko zavarovanje sleherni dru-

Kdo bo zmagal: podporni roparji ali varnostna služba?

Na jugoslovanskem delu Jadranskega morja se že več let odigrava tekma med arheologi in podpornimi gusarji. Cilj te tekme je najdba starih potopljenih ladij iz katerih bi se utegnili prinesiti na kopno antične ali srednjeveške vrednostne predmete. Spočetka so v tej tekmi zmagovali tatovi, ker so razpolagali s sodobnejšo potapljaško opremo in ker sploh ni obstajal noben ukrep, ki bi zaščitil najdbišča. Tako se jim je posrečilo, da so svoje delo opravljali popolnoma varno ter se polasčali starinskih predmetov, ki so jih potem za drago ceno prodajali ljubiteljem zbirak. Precejšen del teh predmetov so izvažali v tujino.

Počasi pa je služba za zaščito starinskih umetnin in predmetov razširila svojo dejavnost. Razne ustanove so tudi začele raziskovati morsko dno. Ljudska milica pa je dobila na razpolago hitre motorne čolne ter se začela uspešno boriti proti ropanju morskega dna. Podatke o tem boju so objavili v zadnjih dneh.

Hrvaški republiški zavod za spomeniško varstvo je v tej zvezi ustanovil poseben oddelk, ki ima svoje strokovne centre na obali in sicer v Pulju, na Reki, v Zadru, Šibeniku, Splitu in Dubrovniku. V teh mestih izvajajo razna dela v okviru konzervatorskih in muzejskih ustanov. Tako so na primer poverili občinskemu zavodu za zaščito spomenikov v Zadru nalogo, da preišče galejo iz 16. stoletja v bližini otoka Gnalica.

V ninski laguni so našli dve ladjici, ki sta dolgi 7 metrov ter sta bili verjetno zgrajeni v 11. stoletju. Nedaleč od Zadra so našli ostanke neke liburnijske ladje. Takih krajev, ki skrivajo v sebi dragocene predmete preteklosti je zelo veliko vzdolž Jadranske obale. Posebno zanimive so najdbe čolnov, oziroma ladij, ker posamezni njihovi deli niso spojeni s čavliji, temveč le z vrvmi.

Zaradi velikega števila najdb se sedaj postavlja vprašanje obnavljanja zadenih predmetov. Za sedaj se je za dejavnost razvila v nekaterih delavnicah (Zagreb, Split in Zadar). Občutijo pa še pomanjkanje strokovnjakov, ki bi znali obnavljati kovinske predmete, keramike, steklo in tako dalje.

V teh krogih pa je posebno znan zadarski preparator Božidar Vilhar, ki se je specializiral na švedskem, kjer je zelo razvita tehnologija za ohranitev podmorjskih spomenikov. Delavnica, ki jo vodi Vilhar je zmogljiva, da popolnoma ohrani kovinske predmete in tudi njihovo obliko. Čeprav jih je že poskuševala rešiti, prav tu so priporočili in obnovili ladje, ki so jih izvele iz ninskega blata, še prej pa so usposobili za muzejsko izlobo večji del predmetov iz geleje, ki so jo našli pri Gnalici.

Zadarska občina je dala tej dejavnosti vso svojo pomoč. Centru je omogočila naseljevanje v bivši samostan sv. Nikole, ki je bil še do nedavnega vojnašnica.



7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15, Poročila; 8.15 Jutranja glasba; 11.35 Poslušajmo jih spet; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Oddaja za avtomobiliste; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 19.30 Simf. glasba; 19.50 Glasbene diagonale; 19.10 Liki iz naše preteklosti; «Tone Batagelj»; 19.20 Zabavni orkester; 19.40 Pevska revija; 20.00 Sport; 20.50 Josip Tavčar: «Srečanje v Kalabriji»; 21.30 Vaše povelje; 22.30 Glasba za lahko noč.

RADIO VELEIZIJA

SOBOTA, 20. MARCA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

12.30 Poljudna znanost: Ženska problematika, ponovitev 8. nadalj. 12.55 Komični filmi: Nore glave in Ljubosumnost s Stan Laurelom in Oliverjem Hardyjem 13.30 DNEVNIK in Danes v parlamentu 14.10 Odprta šola: Tedenska oddaja o vzgojnih problemih 14.55 V evroziviji iz Francije oziroma Pariza mednarodni turnir v rugbyju Francija — Velika Britanija 16.50 Program za najmlajše: Moja hiša in svet 17.05 Program za mladino: Dedalus 17.55 Izrebanje loterije 18.00 Nabozna oddaja 18.10 Sedem dni v parlamentu 18.35 Tony in profesor: «L'uomo venuto dall'Est» 19.30 Kromike dela in ekonomije in Vremenska slika 20.00 DNEVNIK 20.45 Od prvega trenutka, ko sem te videl 21.00 Nastopata Massimo Ranieri in Loretta Goggi 22.00 Od A do Z: dogodek, kako in zakaj? Sledi bo DNEVNIK in Vremenska slika

Drugi kanal

18.00 Rubrike TV dnevnika 18.25 Pop koncert 19.00 Igrajo Emerson - Lake - Palmer 19.00 Kratke TV vesti 19.02 Sportna sobota 19.30 TV DNEVNIK — odprti studio 20.45 Imamo glasbo in glasbo 21.40 Tretje nadaljevanje programa, ki ga je pripravila Vittoria Ottolenghi, se spoprijema z enim od najbolj perečih vprašanj ne samo v Italiji, temveč povsod: Pouk glasbe. Program vsebuje vrsto zanimivih intervjujev z vidnejšimi predstavniki glasbenega udejstvovanja. Drugo za drugim se vrstijo bolj ali manj negativna mnenja o sedanjih razmerah v glasbenih solah. Naj navedemo le nekaj imen: Luigi Nono, Peter Serkin, Andrea Mascagni, Henry Pousseur, Merton Subotnik, Vinko Globokar in drugi 21.40 Cannon: «Un vecchio debito» V tem televizijskem filmu se nam predstavlja Cannon, ki je zavzet pri reševanju novega skrivnostnega primera. Policijsko poveljstvo odslavlja Jima Farraguta, ker se mu je zmuznil iz roke neki ponarejevalec denarja in prekupevalec s tujo valuto. Cannon je Jimu prijatelj ter mu skuša pomagati. Vsa zadeva je pa zelo zapletena: Farragut ni streljal na ponarejevalca, ker je v njem spoznal nekega svojega bivšega kolega, ki mu je bil rešil življenje. Dodogki se razpletajo skozi niz neverjetnih okoliščin pri katerih Cannon dokaže svoje sposobnosti Sledi bo DNEVNIK — nočoj

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

9.30, 10.35 in 12.00 TV šola: Z vseh polodnevnikov, Na brazdah življenja. Šime Vučetič, Urbanizem, Moderna terapija, Politična ekonomija 15.10 Nogomet: PARTIZAN — RADNIČKI, prenos 17.45 študij na univerzi; Pedagogika Na željo mladih gledalcev bo spet prišla na zaslon serija oddaj študij na univerzi, ki je bila na sporedu minulo sejen. V prvi oddaji bo predstavljena pedagogika, znanost, ki se ukvarja s problematiko vzgoje in izobraževanja. Današnji čas še posebno močno izraža potrebo po izobraževanju in vzgoji. Ta dobiva novo vsebino in nove oblike, pedagoški poklici pa nov pomen in novo razsežnost 18.05 Obzorik 18.25 H. Sienkiewicz: Potop, nadaljevanje in konec 19.15 Risanka 19.30 DNEVNIK 19.50 Tedenski zunanepolitični komentar 20.00 VODNIKOVA SMRT, film Alpinizem velja za plemenit sport, ki razvija mnoge človeške vrline: pogum, vztrajnost, utrjevanje, veselje za spoznavanje novega. Glede na to, da se goji v ekološko čistem okolju, mu to daje še poseben mik. Film prikazuje zgodbo vodnika Servoja, ki se vrne z gora sam, brez tovariša ter preživlja težke ure zaradi smov in neutelejenih občutkov 21.50 DNEVNIK 22.45 Smučarski skoki za pokal Kongsberg, reportaža iz Planice

Koper — barvana

15.10 Nogomet: PARTIZAN — RADNIČKI, prenos iz Beograda 19.30 Otroški kotic 20.15 DNEVNIK 20.30 Zgodba iz serije Dekameron 22.10 Pionirji letalstva, drugo nadaljevanje 22.00 Mali koncert, Jean Sibelius: Peta simfonija, izvaja orkester Slovenske filharmonije, dirigent Uroš Lajovic

Zagreb

17.05 Risani film 17.35 TV koledar 17.45 Spretno — srečno, dokumentarno - zabavna oddaja za otroke 20.00 Spisi iz NOB 20.30 «Morilec stoletja», italijanski igrani film

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15, Poročila; 8.15 Jutranja glasba; 11.35 Poslušajmo jih spet; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Oddaja za avtomobiliste; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 19.30 Simf. glasba; 19.50 Glasbene diagonale; 19.10 Liki iz naše preteklosti; «Tone Batagelj»; 19.20 Zabavni orkester; 19.40 Pevska revija; 20.00 Sport; 20.50 Josip Tavčar: «Srečanje v Kalabriji»; 21.30 Vaše povelje; 22.30 Glasba za lahko noč.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 17.30, 20.30 Poročila; 7.40 Lahka glasba; 8.35 Prijetna glasba; 9.00 Folk glasba; 9.30 Pisma Lucianu; 10.00 Z nami je...; 11.15 Priljubljeno jim; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Ploščice 14.35 Ital. zbori; 15.15 Ansambel Oscar Peters; 16.45 Poje Dinko Haberl; 17.00 Primorska in njeni ljudje: Botanik Franc Ukmar iz Koprive; 17.15 Orkester Peter Thomas; 18.00 Vročih 100 kv; 18.35 Zapojimo in zaigramo; 19.30, 20.45 in 21.35 Glasbeni vikendi; 22.35 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.30 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje povelje; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Reportaža; 11.00 Druzi zvoki; 11.30 Lahka glasba in še kaj; 12.30 Preizkušajo se dilemti; 14.05 Drobec satire; 15.10 Oddaja za bolnike; 15.40 Veliki varieté; 17.10 Spregovorimo o glasbi; 20.00 Opera «Ifigenija na Tauridi»; 22.30 Naši orkestri lahke glasbe.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 14.00, 19.00 Poročila; 6.50 Beseda na današnji dan; 8.10 Glasbena glasba; 9.05 Pionirski tehnik; 9.35 Kaj vam glasba pripoveduje; 11.03 Sedem dni na radiu; 12.10 Godala v ritmu; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob bitem potoku; 13.30 Priporočajo vam; 14.10 S pesmijo po Jugoslaviji; 15.45 Vrtljak; 16.45 S knjižnega trga

PRIDOBITEV ZA MARIBOR

Končno zgrajena bolnica

27. aprila bodo v Mariboru slavnostno odprli novo bolnišnico, prvi del bodočega medicinskega centra — 55 decibelov hrupa z južne vpadnice

MARIBOR, marca — Še dober mesec in nova mariborska bolnišnica, nekdanji »skelet«, bo za tri dni sprejela obiskovalce. Lahko si jo bodo ogledali, da bi videli, za kaj so prispevali denar. Resda še ne bo povsem končana, točneje, končan bo le njen spaln del, vendar pa je že to veliko.

Gremo od začetak. Hospitalni del bolnišnice bo imel 508 postelj v 120 sobah. Tako bo v 60 sobah po šest postelj in v drugih 60 sobah po štiri in dve postelji. To bo udobnost, o kateri trenutno bolniki na kirurškem oddelku lahko le sanjajo. Več kot 20 pacientov od 340 leži namreč na zaslinih ležalnicah. Morda stisko v kirurškem delu mariborske bolnišnice še najbolj ilustrira primer matere primarija dr. Edvarda Glaserja, priljubljenega zdravnika, ki že 24 let dela tu. Imam »privilegije«, pravi in veste, ti so mi pomagali, da so premestili mojo mamo iz sobe z 19 pacienti v sobo z 18 pacienti.

Zavzetost občanov

Ob 35-letnici OF, 27. aprila bo uradna otvoritev. Takrat bo ogled in nato še dober mesec temeljitega čiščenja in dezinficiranja, nakar bodo začeli prihajati prvi pacienti. Okoli 100 milijonov dinarjev je veljala dosedanja gradnja, več kot deset milijonov so dobili v obliki daril. Sio je za veliko zavzetost občanov.

nov. Seveda ta denar ni šel samo za novo stavbo, temveč še za kup novih gradenj, hodnikov, ki pod zemljo povezujejo posamezne dele bolnišnice, pa za novi transformator in drugo.

Sopihali smo po stopnicah, vključno temu, da imajo štiri velika elektronsko regulirana dvigala, ki se dvigajo ali spuščajo s hitrostjo 2,5 metra na sekundo in ki pripeljejo od spodnje kleti do vrh ha stolpnice, to je do 13. nadstropja, v 14,5 sekunde, da te v žolodcu kar rahlo stisne. Sopihali zato, ker je dr. Glaser dejal, da vsakdanja hoja po stopnicah preprečuje infarkt. Tam, v prvem nadstropju, takoj na desni bodo šok sobe. Noto ne boš smel in s sorodnikom ali prijateljem se boš lahko pogovarjal po telefonu in gledal se boš skozi šipe. Potem je to prvo, otroško nadstropje. Za šestdeset otrok. Stene so lepo pobarvane in na stranu so tiste majhne školjke, kot za palčke. Stene bodo preslikane s prizori iz pravljic. Pohištvo je lično, izdelali so ga, tako kot tudi ostalo.

lega, v mariborskem Slogu in Konstruktorjevem mizarstvu. V sobah so svetila, ki svetijo navzgor in tudi navzdol, da lahko bolnik bere. Kar štirikrat so jih pri Elektroinženirju izpopolnjevali. Več kot 500 jih je v novem poslopiju. Sploh pa je precej opreme domače, s tisto, ki pa ni, imajo velike težave zaradi uvoza.

Hrup s ceste

Skok v višje nadstropje, kjer bodo odrasli. Svetle, zračne sobe. Le hrup, ki celo v osmem nadstropju doseže 55 decibelov, moti. Malo so ga utišali s termobandom, malo ga bo zadržilo drevo, ki so ga že zasadili, vendar mora prežrati. Ne kje v sivi prihodnosti načrtujejo pokrov nad Titovo cesto.

Vrata, ki vodijo v etažo, se odpro samo na povelje sestre. Pozovniš: vprašanje in odpiranje. Z notranje strani pa se bodo vrata odprla na ukaz foto celice. »Hočemo preprečiti stalne obiske«, pravijo. Zda je po hodnikih bolnišnice vključno temu, da ni uradnih ur, polno obiskovalcev, ki motijo delo in utrujajo bolnike.

Na desni strani je dnevna soba z nekaj mizami, televizijo (trenutno samo še prostor zanj) in policiami, na desni strani pa soba za dežurnega zdravnika. Poleg je

preiskovalnica, kjer lahko opravljajo celo manjše operacije. Luč, ki jim pri tem svetli, ima kar 66.000 luksov.

Oglejmo si sobo. Lepa, svetlo rumena barva. Ludi, interni telefon. Vsa pacient bo imel svojo garderobno omario, ključke na vratih pa so tako dolge, da jih lahko odpreš tudi s komolci. Potem si ogledamo specialne postelje za polintenzivno nego, ki se lahko premikajo na več načinov, odvisno od poškodbe bolnika. Tudi specialni vozički, ki jih lahko prekuhavajo pod paro, so že tu. Sredi etaže je komandna soba za dežurno sestro s sodobnim sistemom klicanja, interno pošto in priročno lekarno. Pokazali so nam prostor za narkotike, ki je pravcati majhn trezor pod dvojnimi ključki.

Učni prostori

Z dvigalom se odpeljemo na vrh bolnišnice, na teraso, odkoder je lep pogled na Maribor. Tu je tudi manjša dvorana, kjer bo velik TV ekran in kjer bodo študentje spremljali potek operacij. Poleg dvorane je knjižnica, kjer bo najboljša strokovna literatura.

Gledamo na veliko planjavo, kjer naj bi pozneje zrasla sodobna pralnica, transfuzijski center, lekarna in preproste operacijske dvorane. Nekaj čez 18.000 kv. m naj bi merila površina tega prostora. Načrti so tu, pripravljenost mariborske regije pa tudi.

JOZE JERMAN



PRED OTVORITVIJO — Pogled na hospitalno stolpnico mariborske bolnišnice, ki se pne 13 nadstropij visoko. Foto: B. Cerin

BOJ S SNEGOM

Konec bele osame

Po enotedenskem boju s snegom je uspelo prebivalcem Gorskega Kotarja in vojakom prebiti snežno zaporo

CABAR, 18. marca — »Čeprav smo v Gorskem Kotarju snega vajeni in tudi skoraj »pomladni« snežni meteži niso nič nenavadnega, pa smo sprevideli, da gre zares, ko smo osmejevali v devetega marca izmerili, da se snežna odeja vsako uro viša tudi za sedem centimetrov in sneženje ni hotelo prenehati.« Pravi predsednik krajevne skupnosti Gerovo Stepan Janež, ki kljub zrelim letom ne pominja take snežne ujme. »S podobnim snežnim oblaganjem smo se spopadli leta 1929, vendar takrat snega še zdaleč ni bilo toliko, kot nam ga je nasulo tokrat.«

Silovit snežni metež ni je njal tri dni in je dobesedno zasul 43 vasi in prav toliko zaselkov v čabarski občini, ki šteje nekaj čez 6000 prebivalcev. Občinska »plužna« oprema je običajla že kar na začetku, iz sosednje, delniške občine, ki se je otepal z enakimi težavami, pa je bil dostop nemogoč. Položaj je vzbujal skrb, saj je sneg popolnoma ohromil življenje. V delovnih organizacijah je delo zastalo, razmetana naselja so bila odrezana. Vrh vsega je pričela razsajati gripa, zmanjkalo je zdravih.

Nekaj težjih bolnikov je potrebovalo skrbnejšo bolnišnično nego; sedemsto čabarskih soljarjev ni moglo do šolskih klopi; prebivalci so se načenjali svoje zaloge živeža.

Snežna »paraliza« je trajala ves teden in šele predčerašnjim je življenje steklo v običajne kolese. Na igrišču pred čabarsko osnovno šolo so namerili 1,84 m snega. Iz njega moli le prenik rokometnih vrat. Na Čabarski Polici so ga namerili največ — nekaj čez tri metre. Zameti na lokalnih cestah so ponekod presegali pet metrov, sneg in ledenja stala visok sneg in pomankanje hrane prignala v naselja.

Srne in košute se zadržujejo le za lučaj od vaških hiš, najpogumnejše prihajajo kar v hleve. Nemogoče divjad je napadla trop volkov. Najmanj pol dučata jih bo, pravijo goranski lovci. Poginulo ali onemogočeno srnjad je videti vsepovsod.

Vsestranska pomoč JLA

»Uzbuna« je bila skoraj od več, pravijo predstavniki čabarske občinske skupščine. Kljub obilnemu belemu brenu in zasutim cestam smo položili praktični izpit iz družbene samozasčite. Brez poziva so prebivalci prišli za lopate, od občinskega do vaških odborov civilne zaštite, vsi so ukrepali pravočasno. Brez pomoči skupne vojakov iz postojnske vojske, ki se je s svojo strojno opremo priklopala do odrezanih naselij, pa bi se iz težav ne iz-

kopali, so si edini vsi, s katerimi smo se pogovarjali. Vojaki, teden dni že domujejo po čabarskih kmetijah, kjer so jih sprejeli kot rešitelje, so očistili za dobrih 75 kilometrov lokalnih cest.

Starešina Andrej Modrijančič pravi, da podobnega sprejema doslej še ni doživel. »Že ko smo se prebivalci v Gorskem Kotarju (s snegom so se spopadli že od Bloških polj), so nas domačini pričakali s hrano in pijačo. Povsod, v Gerochem, Cabru, Tršču in Prezidu so nas krajanji sprejeli v svoje domove. S snegom smo se spopadli z ramo ob rami. Denimo včeraj, ko smo se v zadnjem hipu uspeli prebiti do zaselka, od koder je bilo potrebno v bolnišnico prepeljati vaščanko tik pred porodom. Podobno je bilo prejšnji teden, ko smo morali iz okolice Tršča spraviti na dializni oddelk ljubljanskega kliničnega centra 24-letno Marico Naglič. V tem reševalnem podvigu (snega je bilo ponekod čez dva metra) so sodelovali tudi člani civilne zaštite iz Babnega polja. Skratka: primere je bilo nič koliko. Zelo sem zadovoljen s svojimi vojak, saj denimo, težaško celodnevno vztrajanje za krmilno buldožerjo, ki se je običajno zavleklo v noč, ni od muh. Slobodan Vukšić, Ivan Tomljenović in Josip Geier zaslužijo še posebno priznanje.

FRANCI STRES

Naši odmevi na Češkoslovaškem

V Brnu je izšel dvandvajseti letnik zbornika, ki ga izdaja ondodna univerza z naslovom »Zbornik praci filozofické fakulty brněnské university«. V njem sta natisnjeni tudi dve razpravi znanega češkega slovenista profesorja dr. Viktorja Kudělke, spisa, ki posegata v slovensko slovstvo in sta zanimiva kot nov prispevek k spoznavanju naše književnosti v češkem kulturnem krogu. Prva razprava obravnava socialni realizem in njegovo dediščino v slovenski literaturi. Na več kot dvanajstih straneh kaže češki slovenisti teoretik, kako se je v današnjem slovstvu vrsta pripovednikov iz periferij območij slovenske dežele, predvsem Prežihov Voranc, Miško Kranjec, Anton Ingolič, Ciril Kosmač in Ivan Potrč, vrnili k obravnavanju kmečkega življenja, tako značilnega za prvotno slo-

Okence v svet

vensko prozo in z modernimi umetniškimi prijemmi orisano nov življenjski stil in novo družbeno problematiko kmečkega ljudstva v obrobni pokrajini slovenske dežele. Dr. Kudělka je posebej označil najzanimivejše poteze socialnega realizma pri zgoraj navedenih pisateljih in karakteriziral zlasti proletarske elemente v današnji slovenski vasi, kot jih kažejo poglaviti romani in novele teh predstavnikov sodobne slovenske proze. V drugi razpravi dr. Viktor Kudělka razglablja o romantizmu v slovenskem slovstvu. V spisu obilno citira slovenske vire, posebej še spise dr. A. Slodnjaka.

Omenjenim pojavom v slovenskem slovstvu je pisec posvetil štirinajst strani razglabljanja, ki se odpirajo na celo vrsto slovenskih in srbsko-hrvatskih spisov o bistveno značilnih premikih v naši poeziji in prozi, naslanjajoč se zlasti na doganjanja o duhu Prešernove poezije, kar kaže, da dr. Kudělka temeljito pozna naše literarnozgodovinske spise.

B. BORKO

Berite Primorski dnevnik

Cviček že teče

NOVO MESTO, 18. marca — Z današnjim sprevodom dolenskih vinogradnikov po ulicah Novega mesta, kjer so prikazali vinogradniško opremo in stroje za obdelavo vinogradov, se je začel letošnji teden »dolenskega cvička«. V hotelu Kandija je nato bila otvoritev razstave cvička s kulturnim programom in razstavo vinogradniške opreme in strojev za obdelavo vinogradov na dvorišču kmetijske šole na Grmu.

Jutri je na programu podelitev priznanj in strokovno kmetijsko predavanje, praznovanje pa bodo sklenili v nedeljo 21. marca, ko bo na programu občni zbor društva vinogradnikov.

Ljubitelji cvička pa bodo lahko prišli na svoj račun vse te tri dni, ko bodo na dvorišču hotela Kandije v posebnem vinškem hramu točili najboljšo kapičko dolenskih vinogradnikov.

S. DOKL

Velika želja po bencinu

Zaradi dražjega goriva pritisk Avstrijcev na naše obmejne črpalke

GORNJA RADGONA, 18. marca V krajih vzdolž avstrijsko-jugoslovanske meje v Pomurju že drugi dan oblegajo bencinske črpalke sosede iz Avstrije, kjer so očitno podražili bencin. Medtem ko stane pri nas liter super bencina 5,20 dinarja, morajo avstrijski avtomobilisti odšteti za isto količino goriva že 7,30 silinga. Pred podražitvijo je stal bencin v Avstriji 6,50 silinga, približno v enakem razmerju so se podražile tudi druge vrste goriv, vključno s kurilnim oljem.

Očitno se sosedom plača postaviti v vrste pred našimi črpalkami, saj je po uradnem tečaju razmerje med našo in avstrijsko valuto približno 1:1. Najhuje je pritisk na bencinske postaje v Gornji Radgoni in v Radenci.

B. BOROVIC



SNeg NI PRIZANAŠAL DIVJADI — Vojaki postojnske garnizije so morali pogosto takole posredovati. Foto: Brane Jakovljevič

Prefinjene oblike podrejanja ljudi

Rasna diskriminacija

Problemi zaštite narodnostnih manjšin

Mednarodni dan za odpravo rasne diskriminacije simbolizira težnje človeštva, ki se zaveda srmatotnega razlikovanja in podrejanja ljudi na osnovi barve kože, porekla ter narodnostne ali etnične pripadnosti, da premaga ta pojav. Pojav rasne diskriminacije, katerega razredno in politično bistvo ostaja vsekoli isto, ravno v našem času zavzema vse bolj prefinjene in raznovrstne oblike. Združeni narodi so se srečali s tem problemom dinamike rasne diskriminacije že pri definiranju tega pojava. Od vseh poizkusov, opredeliti pojem rasne diskriminacije, je njena najbolj precizno izdelana in najširše uveljavljena ter sprejeta definicija v mednarodni konvenciji o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije.

Po tej definiciji kot osnova rasne diskriminacije ni le rasa ali barva kože, temveč tudi poreklo ter narodnostni ali etnični izvor. Vsako razlikovanje, izključevanje, omejevanje ali dajanje prednosti, katerega posledica je zanižanje ali oškodovanje priznanja ali izvajanja človekovih pravic, se šteje kot rasna diskriminacija. Poleg tega definicija določa, da dejanja rasne

diskriminacije niso samo tista, ki imajo tak izrecni namen, ampak že tista, katerih objektivna posledica je diskriminiranje.

Nadalje definicija določa, da se ne štejejo kot dejanja rasne diskriminacije tisti ukrepi v korist rasnih ali etničnih skupin, ki imajo namen zagotoviti pripadnikom teh skupin dejansko enakopravnost z drugimi državljani. In še več, države podpisnice so se zavezale, da bodo, kadar bodo okoliščine zahtevale, konkretno ukrepale v korist teh skupin, da bi jim zagotovile dejansko enakopravnost.

Mednarodna konvencija o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije je torej prepovedala tudi diskriminiranje narodnostnih manjšin, hkrati pa zahtevala od držav, da ukrepaajo za zagotovitev dejanske enakopravnosti teh manjšin z drugimi deli prebivalstva. Ugotovitev, da morajo manjšine sprico svojega objektivno neugodnega položaja uživati posebne pravice, če naj jim zagotovimo enakopravnost, ni niti nova, niti ni bila v ZN samo enkrat izrečena.

Ze v času Lige narodov se je ta misel dokaj precizno izoblikovala, v OZN pa je doživljala svojo evolucijo. Tako je generalni sekretar ZN v svojem memorandumu, v katerem je analiziral poglavitne tipe in vzroke diskriminacije, zapisal, da, izhajajoč iz načela enakopravnosti in uživanja človekovih pravic, preprečevanje diskrimina-

cije pomeni zatiranje ali preprečevanje sleherne dejavnosti, ki zanika ali omejuje človekovo pravico do enakopravnosti. Po drugi strani pa zaščita manjšin, ki zahteva pozitivno akcijo, konkretno pomoč manjšinam, ravno tako izhaja iz načela enakopravnosti.

Preprečevanju diskriminacije in zaščiti manjšin je bilo posvečenih več razprav lahko povzamemo, da sta preprečevanje diskriminacije na eni in zaščita manjšin na drugi strani zgolj dva aspekta istega problema, namreč problema zaštite človekovih pravic. To je tudi ugotovitev prof. Francesca Capotortija, posebnega poročevalca ZN za vprašanja pravic pripadnikov etničnih, jezikovnih in verskih manjšin.

OZN je v tridesetletnem delu dokaj natančno opredelila vsebino tistih pravic, ki jih štejejo kot temeljne človekove pravice in na zagotovitev katerih se nanaša prepoved diskriminacije. Konvencija o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije z vsa pravno bno izdelali prepoved rasiščne propagande organizacij ter organizirane aktivnosti razpohovanja rasne narodnostne diskriminacije. To je bilo storjeno v 4. členu konvencije o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije, ki od držav podpisnic zahteva razglasitev vseh takšnih dejanj in sodelovanja v teh organiziranih dejavnostih za kazniva po zakonu.

V sosednji Avstriji, v kateri živita slovenska in hrvaška narodnostna sku-

vseh pred sodišči in drugimi organi pravosodja, vključujoč pravico do uporabe lastnega jezika. Prepovedujeta sleherno propagiranje diskriminacije in zahtevata izobraževanje ljudi v duhu razumevanja, prijateljstva in tolerance med narodi ter za izkoreninjenje vsakršnih rasnih predsodkov. Posamezna področja še podrobneje urejajo konvencije, sprejete v okviru specializiranih agencij OZN.

Iz tega je mogoče povzeti dvojce. Če se prepoved sleherne diskriminacije nanaša na priznavanje, uživanje ali izpolnjevanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, se to ne nanaša na kak imaginarni ideal, ampak na precizen, v številnih mednarodnih pogodbah izdelan pravni mehanizem človekovih pravic. Tako zasnovana prepoved diskriminacije in zaštita manjšin določata, da nobena kršitev manjšinskih pravic ne more biti izključno notranja stvar države, v kateri manjšina živi, temveč je ipso facto tudi stvar vse mednarodne skupnosti in njenih subjektov. Ta vsebinsko izdelan in splošno sprejet pristop k preprečevanju diskriminacije in zaščiti manjšin pa postavlja na laž vse tiste apologete protimanjšinske politike, ki poskušajo zamageljati problem z raznimi izmišljenimi teorijami o tem, da je za odpravo diskriminacije dovolj gola ustavna deklarativna prepoved diskriminacije in formalistični prikaz dejanske neuresničene manjšinske zaštite, vse kar je več kot to, pa da je akt dobre volje in milosti oblasti.

Prepoved vseh oblik rasne diskriminacije pomeni, da je uradno priznanje kake rasne, narodnostne ali etnične skupne pogoj za uresničevanje tega načela. Če se torej srečujemo s primerom uradnega zanikanja obstoja neke narodnostne manjšine, ki kot taka obstaja že stoletja in ki je bila še pred kratkim tudi uradno priznana, gre za najbolj grobo kršitev načela prepovedi diskriminacije.

Drug primer je kompleksnejši. ZN so za dejansko zagotovitev izkoreninjenja rasne diskriminacije posebej skrbno izdelali prepoved rasiščne propagande organizacij ter organizirane aktivnosti razpohovanja rasne narodnostne diskriminacije. To je bilo storjeno v 4. členu konvencije o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije, ki od držav podpisnic zahteva razglasitev vseh takšnih dejanj in sodelovanja v teh organiziranih dejavnostih za kazniva po zakonu.

V sosednji Avstriji, v kateri živita slovenska in hrvaška narodnostna sku-

pnost in ki je podpisnica te konvencije, že od začetka njenega obstoja nemoteno delujejo organizacije, katerih temeljna naloga je ustvarjati nacionalno in rasno sovražstvo večinskega naroda proti pripadnikom manjšin. Ta dejavnost je ne samo nacionalistična, ampak rasiščna v najbolj dobesednem pomenu glede na to, da temelji na nacistični ideologiji. Organizacije te vrste so ves čas obstojale današnje Avstrije zvest spremljevalce njenega političnega življenja. Pod potuho, ki jim jo dajejo oblastne stranke, služijo kot orodje strankarske politične igre in kot iniciator politične klime, ki omejuje konstruktivno razpravo o uresničevanju manjšinskih pravic.

V položaju, ko oblastne stranke in uradna politika tolerirajo in ščitijo te rasiščne organizacije in organizirane dejavnosti znotraj države, ni presenetljivo, da jih poiškušajo ščititi tudi pred mednarodno akcijo. Zato je Avstrija ob podpisu konvencije o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije dala izjavo, ki ima mednarodno pravni karakter rezerve: v njej je izrazila mnenje, da z ukrepi, predpisanimi za izkoreninjenje rasiščnih organizacij, propagande in organizirane dejavnosti, ne smejo biti ogroženi svoboda mnenja in izražanja ter svoboda mirnega zborovanja in združevanja pravice in svoboščine torej, ki so zajamčene tudi po mednarodnem pravu. Tu se srečamo z enkratnim primerom izmišljivanja konflikta pravnih norm, ki je nasproten duhu in etiki vseh mednarodno pravnih aktov na področju človekovih pravic, posebej pa se konvenciji o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije. Gre za očitno ščenje rasiščne in nacionalistične dejavnosti, za privolitev v kršitve človekovih pravic in za poizkus izogniti se mednarodno pravnim obveznostim. Vendar pa je ta poizkus že na začetku vsaj deloma izpodletel, kajti odbor za odpravo rasne diskriminacije je ob svojem prvem obravnavanju uresničevanja konvencije v Avstriji velik del svoje razprave posvetil ravno tej obliki kršenja konvencije.

Delegat Jugoslavije Aleksander Božović je na 32. zasedanju komisije ZN za človekove pravice v začetku marca letos poudaril, da niti število pripadnikov manjšine niti manjšina sama ni problem, če se vprašanja njenih pravic lotevamo z dobro voljo in s spoznanjem o pomenu in vlogi manjšin v razvoju dobrih sosedskih odnosov in mednarodnih odnosov nasploh.

Uresničevanja načela prepovedi diskriminacije in zaštite pravic manjšin torej ni mogoče pogojevati s številčno močjo kake manjšine.

Ta pristop lahko štejemo kot splošno sprejet. Tudi posebni poročevalci ZN za vprašanja pravic pripadnikov etničnih, verskih in jezikovnih manjšin prof. Capotorti iz stališča večjega števila držav iz različnih delov sveta povzema, da številna moč manjšine ne more biti odločilni element formuliranja politike do nje. Pa vendar se v Avstriji, ki je podpisnica konvencije o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije, dogodki razvijajo ravno v nasprotni smeri. Prav v zadnjem času so tri vodilne parlamentarne stranke sprejele dogovor o izvedbi »štetja posebnih vrst«, da bi ugotovili število pripadnikov manjšin in se na tej podlagi lotili izpolnjevanja manjšinskih pravic. Takšno reševanje ne samo da pomeni kršitev in poizkus samovoljne, enostranske in zato protipravne revizije avstrijske državne pogodbe, ampak tudi svojevrstni primer rasne diskriminacije.

Politika ustvarjanja napetosti ter rasnega, nacionalnega in političnega sovraštva, naperjenega proti manjšini, politika terorja in protimanjšinskega kompromisa, uperjenega proti ekonomsko in politično šibkejšemu, bi s tem zadnjim dejanjem razbila manjšino, jo potisnila v rezervat ter jo v kratkem času denacionalizirala in asimilirala. Ključni instrument ter politike je t.i. preštevanje manjšine, ki ga je znani avstrijski teoretik dr. Veiter pravilno označil kot etnocid.

Z vsa upravičenostjo se sprašujemo: Ali je ta etnocid kaj drugega kot izključevanje uživanja in izpolnjevanja temeljnih človekovih pravic zaradi narodnostnega porekla kake skupine ljudi? Ali z drugimi besedami: Ali je preštevanje manjšine nekaj drugega kot rasna diskriminacija? Odgovor je negativen. In še več, če analiziramo preštevanje v njegovem ekonomsko socialnem in političnem kontekstu, ugotovimo, da gre za kristalno jasen primer politike rasne diskriminacije, kot ga opredeljuje definicija v konvenciji o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije.

Danilo Türk

KOLESARSTVO

NA 67. DIRKI MILAN - SANREMO

EDDY MERCKX ZANESLJIVO PRVI ROGER DE VLAEMINCK ŠELE OSMI

Popolno slavlje Belgijcev - Od Italijanov je bil najboljši V. Panizza

SANREMO, 19. — Eddy Merckx je prvi kolesar v zgodovini, ki je osvojil sedem zmag na tej prestižni dirki od Milana do Sanrema, dirka, ki je prinesla kar šest zmag enemu največjih kolesarjev v zgodovini, Girardengu.

Eddy Merckx je torej tudi tokrat zmagal na tej klasični dirki. Zmagal je kot zmore samo on, to je z izrednim taktičnim čutom, saj se je na zadnjem spustu oddaljil od glavnine in v končnem sprintu premagal rojaka Vanderbrouckea, ki je prisel na cilj z dvema sekundama zaostanka.

Na dobro tretje mesto se je uvrstil Italijan Vladimir Panizza, ki ni šel med italijanske favorite. Delno je razočaral Moser (šele deveti), delno pa je bil sicer šesti Belgijec uvrstilo se med prvih deset.

Zopet je na tej dirki, ki sodi med najbolj prestižne na svetu, zmagal prvi as. In Merckx je dokazal, da je še vedno najboljši.

Vrstni red Milano - Sanremo:
1. Eddy Merckx (Bel.), ki je prevozil 288 km v 6.55'18", s pov. hitrostjo 42,015 km/h
2. J. Vanderbrouck (Bel.) po 2"
3. V. Panizza (It.) po 28"
4. M. Laurent (Fr.) po 31"
5. H. van Linden (Bel.)
6. P. Sercu (Bel.)

7. W. Planckaert (Bel.)
8. R. De Vlaeminck (Bel.)
9. F. Moser (It.)
10. W. Godefroot (Bel.)

NAMIZNI TENIS

NA DRŽAVNEM TURNIRJU

Danes in jutri Kras v Cremi

Danes in jutri nastopajo Krasova dekleta na državnem namiznotenisnem turnirju v Cremi, ki spada že vrsto let med najbolj tradicionalna in kakovostna tekmovanja. Barve Krasa bodo branile Sonja Milčeva, Silvana Vesnaverjeva in Anica Žigonova. Te praktično sestavljajo ostale ekipe, ki nastopa na ekipnem prvenstvu A lige. Te igralke imajo tako možnost, da preizkusijo in izboljšajo svojo formo pred srečanjem prvoligškega prvenstva z ekipo Bagacalupo iz Ternija. Kot je znano, je ta ekipa najprej izgubila vsa srečanja brez borbe, sedaj pa mora ponoviti vsa srečanja prvega dela. Prejšnji teden je Bagacalupo presenetljivo premagal drugo najboljšo ekipo prvenstva CSI Milan s 5:3, čeprav brez svoje najboljši igralke Cardinalijeve, kar pomeni, da se bodo morale Krasovke pošteno potruditi, če bodo hotele streti odpor umbrških predstavnic.

Kotalkanje
TROFEJA JUMP
Dve točki za Polet

V okviru kotalkarskega tekmovanja za trofeo JUMP v organizaciji športnega društva Edera, so kotalkarji openskega Poleta v prvem dnevu tekmovanja zabeležili lepo zmago nad tržaškimi društvom Jolly. Ekipa najmlajših je dosegla rezultat 8:7, medtem ko so starejši kotalkarji dosegli rezultat 72:15, s tem si je Polet zagotovil dve točki na ekipni lestvici.

Tekmovanje se nadaljuje danes z nastopom Poleta ob 17. uri in jutri ob 11. uri, na ploščadi "Giuseppe Foschiatti" pri Sv. Ivanu. Marino Košuta

HOKEJ NA LEDU
BIENNE, 19. — V drugem dnevu svetovnega prvenstva v hokeju na ledu je Švica tesno premagala jugoslovansko reprezentanco z izidom 5:4.

KOŠARKA
V MEDŠOLSKEM PRVENSTVU
Tesen poraz »Zois«

Oberdan — Zois 57:55 (27:24)
Zois: Sancin 14, Vatrovec (k) 2, Košuta 5, Kneipp, Sosić 4, Taučer, Klobas 8, Ražem 10, Lukša 12, Perini. OBERDAN: Cecotti 14, Micoli, Di Bin 2, Avon (k) 3, Rosada 18, Klamert, Magrini 6, Zonta 6, Ferfoglia 4, Scarpa 4.

SODNIKA: Policastro in Zvech iz Trsta.
PROSTI METI: Zois 3:15, Oberdan 12:18.

PON: Zonta in Košuta.

Dijaki slovenskega trgovskega zavoda so se v četrti pomerili v 1. kolu šolskega prvenstva z močno petko realne gimnazije Oberdan. Srečanje je bilo dokaj važno za naše košarkarje, saj sočita tako Zois kot Oberdan v četrtiču tistih ekip (z Da Vincijem in Volto), ki se borijo za osvojitve anslova šolskega mestnega prvača.

V borbeni in izenačeni tekmi je zmagovalo moštvo, ki je zagrešilo manj napak. Naši fantje so bili na sredini prvega polčasa preveč raztreseni in nebrani. Nasprotniki so to izkoristili s točnimi meti Rosade in odšli na odmor s tremi točkami prednosti. V drugem delu so slovenski dijaki (predvsem po zaslugi Sancina in Lukše) postrlili ritem in dosegli vrsto lepih košev, ki so popolnoma zmedli italijanske igralce. V 14. minuti je Zois vodil že s 11 točkami razlike. Tekma je bila še skoraj odločena, vendar so bodotni koševje zagrešili v napadu vrsto osnovnih napak. S tem so omogočili bolj zbranemu nasprotniku, da na nadoknadil zamujeno in v poslednjih sekundah osvojili dragoceno zmago. Črn dan trgovcev se je pokazal predvsem pri mehanizmu prostih metov, kar so bili zelo netočni (3:15). Upajamo, da je bilo to le prehodna kriza in bodo v nadaljevanju prvenstva ponovili (ali celo izboljšali) lansko uvrstitev na drugo mesto.

edko

DE MACORI — VESNA

Po gladiki zmagi z Villessajem gredo Krizani v goste k predstavnikom De Macorija, ki so v zadnjih petih tekmah izboljšali pet zaporednih remijev. To jasno govori, da igrajo Tržačani precej obrambno in imajo šibko točko prav v napadu. Krizani pa imajo svoje skrito orožje.

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

Povrnimo se k današnjemu tekmovanju, ki bo precej okrnjeno, saj ni predviden nastop v vseh kategorijah, temveč le v absolutni kategoriji in v mešanih dvojicah. Krasovke bodo, kot smo že rekli, na stopale samo v teh dveh kategorijah, imajo dobre možnosti da se izkažejo, zato računamo, da bodo ponovile uspeh iz zadnjih dveh let, ko so osvojile kar tri prva mesta. b.s.

KOTALKANJE
TROFEJA JUMP
Dve točki za Polet

V okviru kotalkarskega tekmovanja za trofeo JUMP v organizaciji športnega društva Edera, so kotalkarji openskega Poleta v prvem dnevu tekmovanja zabeležili lepo zmago nad tržaškimi društvom Jolly. Ekipa najmlajših je dosegla rezultat 8:7, medtem ko so starejši kotalkarji dosegli rezultat 72:15, s tem si je Polet zagotovil dve točki na ekipni lestvici.

Tekmovanje se nadaljuje danes z nastopom Poleta ob 17. uri in jutri ob 11. uri, na ploščadi "Giuseppe Foschiatti" pri Sv. Ivanu. Marino Košuta

HOKEJ NA LEDU
BIENNE, 19. — V drugem dnevu svetovnega prvenstva v hokeju na ledu je Švica tesno premagala jugoslovansko reprezentanco z izidom 5:4.

KOŠARKA
V MEDŠOLSKEM PRVENSTVU
Tesen poraz »Zois«

Oberdan — Zois 57:55 (27:24)
Zois: Sancin 14, Vatrovec (k) 2, Košuta 5, Kneipp, Sosić 4, Taučer, Klobas 8, Ražem 10, Lukša 12, Perini. OBERDAN: Cecotti 14, Micoli, Di Bin 2, Avon (k) 3, Rosada 18, Klamert, Magrini 6, Zonta 6, Ferfoglia 4, Scarpa 4.

SODNIKA: Policastro in Zvech iz Trsta.
PROSTI METI: Zois 3:15, Oberdan 12:18.

PON: Zonta in Košuta.

Dijaki slovenskega trgovskega zavoda so se v četrti pomerili v 1. kolu šolskega prvenstva z močno petko realne gimnazije Oberdan. Srečanje je bilo dokaj važno za naše košarkarje, saj sočita tako Zois kot Oberdan v četrtiču tistih ekip (z Da Vincijem in Volto), ki se borijo za osvojitve anslova šolskega mestnega prvača.

V borbeni in izenačeni tekmi je zmagovalo moštvo, ki je zagrešilo manj napak. Naši fantje so bili na sredini prvega polčasa preveč raztreseni in nebrani. Nasprotniki so to izkoristili s točnimi meti Rosade in odšli na odmor s tremi točkami prednosti. V drugem delu so slovenski dijaki (predvsem po zaslugi Sancina in Lukše) postrlili ritem in dosegli vrsto lepih košev, ki so popolnoma zmedli italijanske igralce. V 14. minuti je Zois vodil že s 11 točkami razlike. Tekma je bila še skoraj odločena, vendar so bodotni koševje zagrešili v napadu vrsto osnovnih napak. S tem so omogočili bolj zbranemu nasprotniku, da na nadoknadil zamujeno in v poslednjih sekundah osvojili dragoceno zmago. Črn dan trgovcev se je pokazal predvsem pri mehanizmu prostih metov, kar so bili zelo netočni (3:15). Upajamo, da je bilo to le prehodna kriza in bodo v nadaljevanju prvenstva ponovili (ali celo izboljšali) lansko uvrstitev na drugo mesto.

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko



Kontovelovi kadeti so letos prijetno presenetili. Po zmagi nad Flaminio doma (posnetek te tekme na sliki) in po večeršnjih zmagi v Miljah proti Interju so Kontovelci kandidati za prestop v finale.

NOGOMET

Srečanje proti ekipi Isonza bo morda za Primorje odločilno

Prosečani bi le v primeru zmage lahko še računali na osvojitev 1. mesta

2. AMATERSKA LIGA

Jutri bodo odigrali pare šestega povratnega kola, v katerem igra Trža in Primorje doma, Vesna pa gre v goste.

ZARJA — SAGRADO

Po porazu, ki so ga doživeli včeraj v zaostali tekmi z Aurisino bodo, Bazovci jutri popoldne sprejeli v goste žilavo ekipo Sagrada. Gostje prihajajo v Bazovico po seriji treh zaporednih zmag, kar jasno pravi, da je furjansko moštvo trenutno v dobri formi. Predstavniki Sagrada so trenutno na odličnem 2. mestu lestvice in tega seveda ne marajo zapustiti. Zato bo ekipa Sagrada prišla v Bazovico s trdnim namenom, da odnese vsaj eno točko.

Srečanje bo zato precej zanimivo saj Zarja v tej tekmi odločno jurja na zmago, ker imajo Bazovci s Sagrado odprti račun. Pred dve maza letoma je Zarja za zeleno mizo izgubila v Sagradu in te grenkobe niso v Bazovici še pozabili. Od takrat da Zarja proti Sagrado vse od sebe in še ni podlegla kvotiranemu nasprotniku; tudi v zimskem delu tega prvenstva je Krizmančič v tovaršev uspehu priti do točke. Jutri si moštvo želi zmago, saj jo išče že 10 tednov.

DE MACORI — VESNA

Po gladiki zmagi z Villessajem gredo Krizani v goste k predstavnikom De Macorija, ki so v zadnjih petih tekmah izboljšali pet zaporednih remijev. To jasno govori, da igrajo Tržačani precej obrambno in imajo šibko točko prav v napadu. Krizani pa imajo svoje skrito orožje.

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

KOŠARKA

V MLADINSKEM FINALU

Po zmagi nad Interjem 1904 borovci proti Pall. Trieste

V prvenstvu »propaganda« zaposlena Bor in Breg

MLADINSKI FINALE

Po nepričakovani zmagi proti Interju 1904 bodo borovci jutri igrali v športni palači proti Pallacanestru Trieste, ki je »plave« v prvem srečanju premagal za tri točke. Borovci imajo torej z jutrišnjimi nasprotniki odprti račun, saj bi lahko v prvi tekmi celo zmagali, ko bi ne popustili prav v zadnjih minutah.

»Plavi« so trenutno zapustili zadnje mesto na lestvici. Imajo štiri točke. V zadnjih dveh tekmah so namreč dvakrat zmagali in tudi jutri bodo dali vse od sebe, da bi premagali že tradicionalnega nasprotnika.

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Borovci so včeraj igrali v Gradišču in izgubili s 50:78. S tem je tudi Italija že matematično osvojila prvo mesto v tem prvenstvu in se je tako kvalificirala za prestop v D ligo.

Nasi košarkarji bodo jutri zopet igrali doma, tokrat proti ekipi Villessa, ki sodi med slabša moštva v tem prvenstvu. »Plavi« imajo torej lepo možnost, da osvojijo nov par točk in da ostanemo v borbi za drugo mesto. Sicer pa je upati, da bodo »plavi« le igrali v popolni postavi in da bodo »dostojno« končali prvenstvo.

»PROPAGANDA«

Borovci bodo v tem prvenstvu opravili svoj krstni nastop. V prvem

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

edko

DOMAČI ŠPORT

DANES
SOBOTA, 20. marca 1976

KOŠARKA
PROPAGANDA
17.00 v Trstu, Miramarski drev. Ferrovioario — Bor

NAMIZNI TENIS

DRŽAVNI TURNIR

15.00 v Cremi
Nastopa tudi Kras

ODBOJKA

MOSKA C LIGA
21.15 v Raveni
Portuati — Bor

MOSKA D LIGA
18.00 v Nabrežini
Kras — Torriana

I. ŽENSKA DIVIZIJA
18.00 v Gorici
Azzurra — Kontovel

20.30 v Trstu, stadion «1. maj»
Sloga — Virtus

20.30 v Nabrežini
Sokol — PAV Despar

JUTRI

NEDELJA, 21. marca 1976

KOŠARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO
11.00 v Dolini
Bor — Villessa

MLADINSKI FINALE
11.00 v Trstu, športna palača
Pall. Trieste — Bor

DEČKI
11.00 v Nabrežini
Aurisa — Kontovel

11.00 na Opčinah
Polet — Servolana

10.00 v Kopivju
Capriva — Dom

PROPAGANDA
14.00 v Trstu, Uli. della Valle
Ricreatori — Breg

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA
15.00 v Bazovici
Zarja — Sagrado

10.15 v Trstu, Sv. Sergij
De Macori — Vesna

15.00 na Proseku
Primorje — Isonzo

3. AMATERSKA LIGA
15.00 v Zdravčini
Poggio — Juventus

15.00 v Trzinu
Falco — Mladost

10.45 na Padričah
Union — Kras

10.45 na Opčinah
Ginnastica — Breg

KLJUB OBČUTNI PODRAŽITVI BENCINA IN DRUGEGA POTROŠNEGA BLAGA

Mesta prazna, letovišča pa zelo obiskana ob prvem letošnjem prazničnem mostu

Navzlic znatnemu prometu zastoji zelo redki in sorazmerno malo prometnih nesreč

RIM, 19. — Kljub splošnemu nezadovoljstvu in katastrofalnim predvidevanjem predstavnikov stanovskih in sindikalnih organizacij zaradi večeršnjih strogih vladnih gospodarskih ukrepov, se Italijani kot vse kaže niso hoteli odpovedati tridnevne odložitve doležečih mestnega trgašča in onesnaženja ob prvem spomladanskem mostu. Kdor je menil, da bo že Jožefovo pokazalo, kako bodo občutne podražitve vplivale na navade Italijanov, bo moral čakati še na druge podatke, da bo lahko ocenil dejanski vpliv vladnega odloka.

Čeprav slika o prometu še ni povsem jasna pa kaže, da se je malo loke odpravil vsaj izlet v bližnjo okolico. Večja in manjša italijanska mesta imajo z redkimi izjemami skoraj velikašarni videz: po praznih ulicah se potepajo samo tisti, ki iz družinskih ali službenih razlogov niso mogli na oddih ter prvi turisti, katere je privabil v Italijo zelo ugoden (zanje seveda) menjalni tečaj.

Poročila agentov prometne policije kažejo, da je promet dosegel končno malo pred polno. Po skoraj vseh cestah in avtocestah so se vile dolge kače vozil in ponekod je prišlo do večjih zastojev. Hudi nesreče zaenkrat ni bilo, prometna policija pa se vsekakor pripravlja za nedeljo popoldne in zvečer, ko se bodo ljudje trumoma vračali domov.

Vse kaže torej, da vsaj ob prvem spomladanskem mostu se Italijani niso odpovedali navadi, da si pri vožnji nekajdnevni odhod, seveda če lahko imajo za oddih večerno vožnjo v koloni, čakanje v nabitosti polnih gostilnih in restavracijah, kjer je prav ob teh priložnostih hrana najdražja in najslabša, ter življenje v hrupnih letoviških krajih. Pri ocenjevanju pojave pa seveda ne gre prezreti psihološkega momenta: marsikdo je že pred časom pripravil načrt za nekajdnevni izlet, drugi so izkoristili most, da bi rezervirali sobo v hotelu ali zasebni hiši za poletne počitnice, večina pa je imela izlet v načrtu že dalj časa, ko občutna podražitev ni še tako močno obremenila družinskega proračuna, in si je zato hotela nabrati moči za pomlad in poletje, ki, kot kaže, ne bosta nič kaj rožnata.

Edina izjema so Sicilijanci, ki jih toplo sonce ni zvalilo iz mest. Po podatkih prometne policije je na otoku promet pod poprečjem in vsi najbolj znani letoviški kraji skoraj prazni. Zaradi nedavne podražitve bencina so Sicilijanci raje pustili

Washingtonska vlada in italijanski komunisti

WASHINGTON, 19. — Fordova uprava izkoristi vsako priložnost, da zagrozi Italiji s »resnimi posledicami«.

avto v garaži in so se odločili za daljše sprehode. Značilno je, da se je kar trilo ljudi na plaži v Mondellu, znamen letoviškem kraju, ki je oddaljen samo 5 km od Palerma, kjer so se nekateri mladi in pogumni tuji turisti tudi kopali.

Zlasti v manjših krajih na podeželju so za Jožefovo oživele stare tradicije, ki so se trdno zakoreninile v ljudeh. Tako so na primer v Moliseju pripravili kar na ulicah »kosilo za svetnika«, ki ga lahko pokusi vsak mimoidoči. Najbolj pa je praznik šel v denar lastnikom slaščičarn: zlasti na Jugu se ni hotel nihče odpovedati tradicionalnemu priboljšku, pa čeprav se je odločil za enodnevni ali večdnevni izlet. V Neaplju so »zeppole« pošle že v prvih jutranjih urah in tako tudi v Palermu »Jožefove sfinge«.

Grozna smrt mladeniča

ANCONA, 19. — Komaj 19-letni Lucio Lucarelli je pred lastnim domom našel grozno smrt. Ko se je ob 3. prijel domov (v zaselek Angeli di Rosora ob državni cesti 76), je svoj volkswagen hotel zapeljati na dvorišče. S prednjim delom vozila je že zavozil skozi razmeroma ozka železna vrata, ko je uvidel, da ne more naprej. Z vzratnim manevrom je hotel zopet na cesto:

Sedem mrtvih v dveh hudih prometnih nesrečah

BENEVENTO, 19. — Pet fantov je izgubilo življenje v strahoviti prometni nesreči pri Molinari, majhni vasi pri Beneventu. Vzroka nesreče sta najbrž prekomerna hitrost in spolzka cesta: sofer je na nekem ovinku zgubil oblast nad vozilom, ki je zavozilo s cestišča, prebilo varnostno ograjo in zdrselo v prepad. Dva fanta sta bila pri priči mrtva, drugi trije pa so izdihili med prevozom v bolnišnico.

Dva mrtva in trije hudo ranjeni pa so tragični obračun prometne nesreče pri Olbii. Vzrok tragedije naj bi bil pes, ki je nepričakovano prišel na cestišče. Da bi se izognil živali, je sofer zavril in zavozil na levo stran cestišča, ravno tedaj pa je v nasproti smeri privozil avtobus in trčenje je bilo neizogibno. Iz skrovljenih pločevin so gasilci izvlekli trupli soferja in potnika, ki je sedel na prednjem sedežu, ter ranjence, ki so sedeli zadaj. Slednji, kljub hudim ranam, niso v življenjski nevarnosti in bodo okrevali v nekaj tednih.

«Otroški pohod» na Catanzaro

CATANZARO, 19. — V torek, 23. t.m., se bo 200 otrok odpravilo k predsedniku kalabrijskega deželnega odbora, da ga opozorijo na nemoč življenjske razmere v malih občinah Nardodipace in Fabrizia, ki ju je silovita povodenj v noči od 31. decembra 1971 na 1. januar 1972 skoraj popolnoma razdejala. Otroci bodo v ta namen obiskali tudi prefekta in nadškofa. «Pohod» bo na pobudo posebnega odbora za obnovo prizadetih krajev.

Rimska vlada je svoj čas namenila za obnovo poplavljenih območij vsega 11 milijard lir, ki pa niso bile izkoriščene, ker je bilo pozneje določeno, da mora ustrezno finančno breme prevzeti deželna uprava, slednja pa tega ni storila.

Hčerki ameriškega bankirja ugrabljeni

NEW YORK, 19. — Trije neznanci so ugrabili hčerki premožnega pitsburškega bankirja Lesa Mellona, 7-letno Catherine in 5-letno Elisabeth. Prestregli so ju, ko sta bili v spremstvu telesne straže namenjeni v šolo. Straža so razorožili, deklici pa spravili v avtomobil in odbrzeli. Les Mellon je sin Richarda «Kinga» Mellona, člana upravnega sveta «Mellon National Company», holdinga bančnega velikana «Mellon Bank».

Preiskovalci niso sicer prepričani, da gre za ugrabitev v pravem smislu. V tekni je namreč pravni postopek o tem, komu gre zaupati deklici: oče in mati, sta se namreč ločila, zato je možno, da ju je dal ugrabiti eden od zakoncev.

BUENOS AIRES, 19. — V Argentini se čedalje širi val nasilja, ki že dolgo spremlja hudo gospodarsko krizo. Kakor piše list «La Opinión» je bilo med 11. in 18. marcem ubitih kar 38 oseb, a samo večer so našli deset trupel, in sicer sedem v bližini Buenos Airesa, dve v Rosario, eno pa v Cordobi. Žrtve so politični nasprotniki pokončali s strelnim orožjem.

Slovo od velikega režiserja



Rimljani so se večeraj zjutraj zbrali v velikem številu na baročnem Trgu Sant'Ignazio pred istoimensko cerkvijo, v kateri je bila žalna svečanost za režiserjem Luciano Viscontijem. Pred verskim obredom je bila na trgu kratka »laična« svetanost, med katero sta pokojnikov lik orisala režiser Francesco Rosi in komunistični poslanec Antonello Trombadori. Žalne svečanosti so se med drugimi udeležili predsednik republike Leone ter predsednika poslanske zbornice in senata Pertini in Spagnoli.

SPOREN UKREP MILANSKEGA SODSTVA ZA PREPREČEVANJE UGRABITEV

Državno pravdnništvo zaplenilo 400 milijonov lir odkupnine

Denar je bil namenjen ugrabitljem industrija Alberghinija - Zaplemba je izzvala ostro reakcijo ugrabljenčevih svojcev in začudenje v drugih sodnih krogih po Italiji

MILAN, 18. — Na italijansko javnost je napravil globok vtis sklep milanskega državnega pravdnništva, da zaplene vsoto 400 milijonov lir, ki je bila namenjena ugrabitljem indus-
trija Carla Alberghinija za njegove izpustitve. Gre za prvi tovrsten ukrep italijanskega sodstva, ki je dvignil precej prahu; prebivalstvo in celo same sodne kroge je razdelil na dva tabora, katerih prvi opravilje, drugi pa obsoja takšen način boja proti ugrabitljivstvu. Ako namreč lahko zaplenimo odkupnine ugrabljenih, tedaj naj bi se tudi zločinci z manjšo vmeno lotevali ugrabitev. Na to stališče se je med radikalskim intervjujem postavil sam notranji minister Cossiga.

Carlo Alberghini, 51 let, glavni ravatelj delniške družbe «VLM», ki se bavi z izdelovanjem električnega materiala, je izginil 4. februarja letos med povratkom domov iz pisarne. Akcija je bila bliskovita: v njegov «BMW» je od zadaj trčil drug avtomobil, istočasno pa se je pred industrijsko vozilo postavil še en avto in tako onemogočil Alberghiniju beg. Slednji se ni utegnil niti poslužiti oddajno sprejemnega radijskega aparata, ki ga je dal vdelati v avtomobil prav iz bojazni pred morebitno ugrabitvijo. Neznanci so ga potegnili iz avta in brž odpravili.

Ugrabitelji so od Alberghinijeve družine zahtevali 400 milijonov lir odkupnine. Industrijevec brat Renato pravi, da so denar zbrali le z veliko težavo. Družinsko premoženje naj bi v celoti bilo naloženo v omenjeno družbo, pri kateri delniškim paketu pa naj bi Alberghini bil soudeležen le v ožjem merilu. Denarja za odkupnino naj bi prispevali tudi uradniki in delavci tovarne, zdaj pa, toži Renato, nam je sodišče vse pokvarilo. Ko je zvedel za sodni ukrep, je bil ugrabljenec brat ves iz sebe od besa in dejal, da zaplenba odkupnine ni pravica. Če mi bodo zaradi tega ubili brata, je nadaljeval, bom nekdo to morda pozabil, toda, ali bodo imeli sodniki čisto vest?

Z druge strani je zopet res, da je kljub takšnim pogajanjem našla nedavno smrt ugrabljenka Cristina Mazzotti, kakor je poudaril minister Cossiga. Gre torej za dokaj zapleteno in kočljivo vprašanje, ki pa si ga danes morda ne bi bilo treba postavljati, ko bi že svoj čas pristojne oblasti temeljitejše poskrbele za preprečevanje ugrabitev in drugih zločinov.

Val ugrabitev ni medtem popenjal. Danes nekaj po polnoči so neznanci odpravili s seboj 36-letnega delavca Carmelina Palmesa iz kraja Santulussurgiu v pokrajini Oristano na Sardiniji. Gre za enega od posrednikov med ugrabitelji ovčevreča Salvatoreja Pirasa, ki je izginil že 13. januarja in njegovo družino.

Ugrabitelji so naprej zahtevali odkupnino 300 milijonov lir; pozneje so se zadovoljili z 200 milijoni, ki pa jih Pirasova žena Antonia Botta, kot vse kaže, ni hotela plačati, menda zato, ker naj bi šlo za denar vložben v razne nepremičnine, ki so zaplanske le na možovo ime. Ženska je izročila Palmasu le 15 milijonov in ko se je ta v spremstvu drugega posrednika, 52-letnega učitelja Salvatoreja Areja, srečal z ugrabitelji, so ga ti odpravili s seboj, njegovega spremljevalca pa zvezali in pustili na mestu. Slednjemu je uspelo uti ter se obrniti na karabinjerje. Očitno nameravajo Pirasa ugrabitelji izpustiti, Palmesa pa zadržati, dokler ne bodo prejeli vsega zahtevanega denarja.

Ravno tako na Sardiniji ni že kar tri mesece nobenih vesti o kršćanskodemokratskem poslancu Pietru Ricciu, ki so ga ugrabili 14. novem-

brani. Preiskovalci so uverjeni, da je mrtev, čeprav je bila za njegovo izpustitev izplačana odkupnina 400 milijonov lir. Karabinjerji so zanimali vest nekega sardinskega lista, po kateri naj bi v zvezi s preiskavo o Ricciu ugrabitvi aretirali šest oseb, med temi tudi sina znanega politika, češ da so sodelovali pri ugrabitvi.

Iz Barja pa sporočajo, da se pet dni po izginotju gradbenika Nicole Binnettja iz Barlette ugrabitelji še vedno niso oglašili, potem ko so za njegovo izpustitev zahtevali nič manj kot 5 milijard lir. Karabinjerji nadaljujejo s preiskavo, so pa dokaj skeptični glede njenih rezultatov.

Kaj pa, ko je takšno ukrepanje splošno bilo učinkovito? Upravičeno lahko pač domnevamo, da ugrabiteljske tolpe ne bodo kar tako vrgle puške v kuruzo, ampak bodo jele nastopati previdne; isto velja za morebitne žrtve, kajti svoji ugrabljenosti bi v bodoče splošno lahko zamočali; izginotje žrtve. Tega menja ni le odv. Piacente, ki je Renato Alberghiniju pomagal pri pogajanjih z ugrabitelji, v resnici je bila odkupnina zaplenjena na njegovem domu, potem ko je s sodno oblast s telefonskim prisluškovanjem zvedela za dan in uro izročitve odkupnine — temveč tudi generalni pravnik v Milanu Salvatore Paulesu. Med njim in Micalajem je sicer že dalj časa precejšnje trenje zaradi različnih pogledov na sodne postopke in z zadevo se bavi sedaj tudi višji sodni svet. Paulesu zatrjuje, da bi bilo treba tudi v bodoče pustiti svojemu ugrabljenec, da se svobodno pogajajo z zločinci in tudi izplačujejo odkupnine, kajti pričevanja žrtve po izpustitvi po navdajo veliko pomagajo preiskovalcem, da prej ali slej zasledijo krivce.

Ugrabitelji so naprej zahtevali odkupnino 300 milijonov lir; pozneje so se zadovoljili z 200 milijoni, ki pa jih Pirasova žena Antonia Botta, kot vse kaže, ni hotela plačati, menda zato, ker naj bi šlo za denar vložben v razne nepremičnine, ki so zaplanske le na možovo ime. Ženska je izročila Palmasu le 15 milijonov in ko se je ta v spremstvu drugega posrednika, 52-letnega učitelja Salvatoreja Areja, srečal z ugrabitelji, so ga ti odpravili s seboj, njegovega spremljevalca pa zvezali in pustili na mestu. Slednjemu je uspelo uti ter se obrniti na karabinjerje. Očitno nameravajo Pirasa ugrabitelji izpustiti, Palmesa pa zadržati, dokler ne bodo prejeli vsega zahtevanega denarja.

Ravno tako na Sardiniji ni že kar tri mesece nobenih vesti o kršćanskodemokratskem poslancu Pietru Ricciu, ki so ga ugrabili 14. novem-

Ameriški vojaki na Tajskem

BANGKOK, 19. — Tu so se danes začela pogajanja med ameriškim vojašnikom C. Whitehousejem in tajskim ministrskim predsednikom K. Pramomjem glede nadaljnje usode kontingenta 3.000 ameriških vojakov na Tajskem. Prisotnost slednjih je v zadnjem času izzvala številne demonstracije.

brani. Preiskovalci so uverjeni, da je mrtev, čeprav je bila za njegovo izpustitev izplačana odkupnina 400 milijonov lir. Karabinjerji so zanimali vest nekega sardinskega lista, po kateri naj bi v zvezi s preiskavo o Ricciu ugrabitvi aretirali šest oseb, med temi tudi sina znanega politika, češ da so sodelovali pri ugrabitvi.

Iz Barja pa sporočajo, da se pet dni po izginotju gradbenika Nicole Binnettja iz Barlette ugrabitelji še vedno niso oglašili, potem ko so za njegovo izpustitev zahtevali nič manj kot 5 milijard lir. Karabinjerji nadaljujejo s preiskavo, so pa dokaj skeptični glede njenih rezultatov.

SVET REVOLUCIJE POZIVA K ZMERNOSTI Napet položaj na Portugalskem ob začetku volilne kampanje

Zunanji minister Melo Antunes tarča napadov desnice

LIZBONA, 19. — Čeprav se je volilna kampanja na Portugalskem komajda začela, je vzhvaje že zelo napeto in spopadi med aktivisti nasprotnih strank so konec prejšnjega tedna že zahtevali eno človeško žrtve. Prav zaradi tega je glasnik svet revolucije stotnik Sousa Castro pozval stranke k zmernosti in jih povabil na posvet, na katerem naj bi sestavili neke vrste pravilnik o vedenju med zborovanji. Kaže, da je svet revolucije pripravljen nastopiti tudi zelo trdo, da prepreči vsakršne izgrede. Načelnik glavnega štaba pehote je med večeršnjim obiskom v Tomarju poudaril, da bo vojska v sodelovanju s policijo sprejela vse potrebne ukrepe, da zagotovi miren potek volitev.

O sedanjem političnem položaju v državi bo na tokrovi seji razpravljal svet revolucije, ki se bo sestal na sedežu glavnega štaba vojske. Po mnenju političnih komentatorjev ima dnevni red sestanka poseben pomen, saj bo govor o vseh najbolj kočljivih vprašanjih v državi in sicer o volitvah, o agrarni reformi in o odnosih z nekdajnimi kolonijami. Kar zadeva volitve se bo svet revolucije verjetno omejil le na priporočilo strankam, naj bodo v svoji kampanji zmerne, medtem ko se bo verjetno polemika razplamela ob tretji točki dnevnega reda, ki zadeva odnose z nekdajnimi kolonijami. S tem v zvezi gre omeniti, da se je pred nekaj dnevi vnel oster spopad med zunanjim ministrom Melom Antunesom in ministrom za sodelovanje z bivšimi kolonijami Gomesom Moto, ki grozi z odstopom. Njegov obisk v Mozambiku, katerega cilj je bil rešiti vsaj del še odprtih vprašanj v odnosih med državama, je ključno propadel, ker je mozambiški predsednik Samora Machel kratko malo zavrnil dnevni red, ki ga je predlagal Moto. Ob svojem povratku pa prazno malho je minister silovito napadel Melo Antunesa, katerega obtožuje popuščanja do bivših kolonij. Po njegovem mnenju naj bi del portugalskih politikov imel kompleks krivde do bivših kolonij, zaradi česar naj bi včasih preziral portugalske koristi in koristil portugaliskih državljani, ki se živijo v Afriki.

Nastop Mote dokazuje, kako del

Amnesty International o grozodejstvih v Urugvaju

RIM, 19. — Mednarodna organizacija za zaščito človeških pravic Amnesty International je objavila vrsto novih dokumentov, ki s fotografiskim gradivom neizpodbitno dokazujejo, da se vojaški režim Juana Marie Bordaberryja v Urugvaju sistematično poslužuje mučenja kot sredstva za zatiranje vseh diktatorskega nasprotnih sil. Vskovrstna mučenja ne uničujejo žrtvam zgolj telesa, temveč tudi duha, a med mučenci niso le demokratični politični delavci, temveč tudi državljani, ki se s politiko morda niti ne bavijo. Skratka, vrata mučnice so odprta vsem ne glede na družbeni položaj, spol in starost.

Mučenja povzročajo hude psihološke pretrese tudi tistim, ki se jih morajo proti lastni volji aktivno ali pasivno udeleževati. To je primer nekega urugvajskega oficirja, ki je ohranil anonimnost in priznal, da je ne le prisostvoval, temveč često tudi neposredno sodeloval pri telesnem in duševnem poniževanju nesrečnikov. Organizaciji Amnesty International je sam poslal obilico dokaznega gradiva s fotografiskimi posnetki o »srljivih prizorih«. Prvi prikazuje »bandero«, to je mučenje človeka s tem, da ga krvniki tudi več ur pustijo obesa na za zapeti pol metra od tal v nezmožni tročini, drugi pa sistem »el caballete«, ki je še grozovitejši: nesrečnik, možki ali ženska, mora popolnoma gol več ur sedeti razkoračen ter z zavezanimi rokama na kovinskem drog z dobrobra nabrušenim robom, seveda tako, da mu noge visijo.

Oficir opisuje še druge načine mučenja in pripominja, da Bordaberryjevi kolovodje najstrahoviteje in najbolj poniževalno mučijo ženske. Mučenja se odvijajo v za pripravljenih stanovanjih.

Pismo z omenjenimi dokaznim gradivom je urugvajski oficir poslal tudi Vatikanu. Njegova preverjanja le še potrjujejo vesti, ki jih je svoj čas razširila Amnesty International, tako med drugim to, da je v zadnjih časih v Urugvaju umrlo zaradi strahovitega mučenja 24 oseb.

WASHINGTON, 19. — V poslednjih sedmih letih so vodstva ameriških jerskih central prejela 175 telefonskih izjavi valnih groženj, razen tega so v dveh primerih odkrili tudi eksplozivna naboja pri dveh jerskih reaktorjih, in to 4. maja 1969 v Illinoisu ter septembra 1970 v Michiganu. Ni znano, ali je šlo za politična agenta ali pa za dejanja ljudi, ki se bojijo smrtonosnega žarčenja, do katerega utegne priti v primeru okvare v jerskem obratu.

TORONTO, 19. — V bolnišnici St. Michael je izdihnil 49-letni Alain Goulet, ki je od 10. februarja živl s presajenim srcem, sicer neke mlade ženske. Smrt je nastopila zaradi infekcije.

Fanfani

(Nadaljevanje s 1. strani)

nosti predčasni volitev. Strinjal se je tudi s predlogom o sodelovanju med KD in socialisti, toda tako, da bi KD enotno izdelala svoj srednjeročni vladni program in nato postavila, katere politične stranke so ga pripravljene podpreti, brez popuščanja.

Ko je govoril o odnosu do komunistov je, ne da bi ga imenoval, napadel Zaccagninija, ki meni, da je med KD in KPI potrebno konstruktivno sočudenje ali celo sodelovanje, pa čeprav samo pri reševanju Italije iz sedanje dramatične položaja. «Bolniku dajate zdravilo, ki ga bo ubilo», je zatulil in nato nasul cel kup misli, ki si jih je nabral na bregovih Jangcekianga: «Pluralizem Berlinguerjevega evrokomunizma je h navska potegavščina, ki jo Moskva tudi pismeno odobrava, kajti SZ izkorišča politiko popuščanja v svetu, da bi razširila svoj vpliv v pričakovanju novih dogodkov in na škodo partnerjev pri delitvi sveta. Komunisti so tudi v Italiji del tega strategskega načrta, saj ni važno, kako bi prišli na oblast, pač pa, kaj bi storili, ko jo bodo že imeli. Tedaj pa bodo pluralizem zavrgli. Tudi v žargonu je bil Fanfani, vsaj v tem delu, »maioistični« nastojen. Italijanske komuniste je, na primer stalno imenoval, »revizioniste«. Če bi prišli na oblast, kar je tudi mogoče, če KD ne bo strnjena in pripravljena na spopad, (»nobene« govorja, nobene sramežljivosti, nobene sipanja pepela na glavo» — je namigoval Zaccagniniju), se bodo v Italiji zgodile »strašne stvari«.

Dorotejci

(Nadaljevanje s 1. strani)

podpirajo Zaccagninija, zbrali to noč in odločili o svoji taktiki. Razpravljali bodo predvsem o dveh predlogih: Di Mita predlaga, naj bi okoli Zaccagninija združili struje in predložili skupen dokument, ki naj na njegovo linijo veže večino v stranki. Dorotejci pa so baje bolj elastični. Tako predlagajo, naj bi »Zaccagninijeva fronta« bila enotna samo v primeru, da bi se na obzoru pojavil kak protikandidat (Forlani), v nasprotnem primeru pa naj gre vsaka struja na kongresne volitve po svojem. Tako bi »Zaccagninijeva fronta« ne imela avtomatične večine, ki jo predvideva statut in bi se struje lahko psgajale tudi z njegovimi nasprotniki, kar se moretejem očitno zdi komunistom predvsem zato, ker se boje oblikovanja dveh nasprotujočih si blokov v krščanski demokraciji.



Ceprav je bil med prejšnjo volilno kampanjo bivši guverner Alabame George Wallace žrtve atentata (zaradi poškodbe na hrbtnici je od tedaj priklenjen na vozice) se voditelj demokratske desnice ne odmerava še odpovedati aktivni politiki in znova kandidira za ameriškega predsednika. Na sliki: zadnje Wallaceovo zborovanje v Severni Carolini, kjer se bo v nedeljo »spopadel« s strankarskim kolegom Carterjem, ki se tudi poteguje za »nominations«.

S SKOPIM URADNIM POROČILOM POTRJEN PROPAD NJUNEGA ZAKONA

Margaret in Tony odločila: ločitev

LONDON, 19. — Glasnik britanske princese Margaret je danes popoldne uradno sporočil, da se bosta kraljčina sestra in njen soprog lord Snowdon ločili. S skopim in brezosebnim poročilom je tako bil dokončno zapечат propad zakona, ki se je začel pred 16 leti s tako imenovano »poroko stoletja« (skoraj vse zahodne televizije mreže so jo predvajale v neposrednem prenosu) in ki ga je rja nevoščljivosti in nerazumevanja nacela že po šestih letih.

Sporočilo iz palače Kensington, ki je uradno bivalističnice princese Margaret, pravi dobesedno: »Njena visokost princesa Margaret in grof Snowdon sta sklenila, da ne bosta živela več skupaj. Odslej bo princesa opravljala svoje javne dolžnosti brez spremstva svojega. Zaenkrat nimata v načrtu razporek.«

Nekaj minut pozneje se je oglašil tudi tajnik kraljice Elizabete, ki je poudaril, da »je ta sklep užalostil

njeno veličanstvo, ki pa se ni hotela neposredno vmešavati v sestrine družinske zadeve.« Na dvoru so, čeprav neuradno, potrdili, da bo princesa ohranila pravico do nasledstva na prestolu, predvsem pa mastno letno apanažo 35.000 funtov šterlingov. Kaže, da bo tudi še v naprej živela z otrokoma v palači Kensington, lord Snowdon pa se bo izselil, čeprav ni znano še kam.

Prve govorice o nesporazumih med princeso Margaret in soprogom so začele širiti že šest let po poroki, a zakona sta jih vselej demantirala, ločitev pa se je spor med njima zaostril in sta želela dejansko vsak zase, čeprav formalno pod isto streho. Kaže, da je prav kraljica Elizabeta z večkratnimi poseti preprečila ločitev in razporek. Zakon je zdiral, dokler se je princesa pokoravala ukazom starejše sestre, pred dobrim mesecem pa ji je bilo takol

absurdnega razmerja dovolj in se je, prvič javno, odpravila na počitnice z 28-letnim »playboyem« Roddyjem Llewellynom. Po ironiji usode je predala opoju nove ljubezni na jahti »Britannia«, s katero je bila na poročnem potovanju, zemljišče, na katerem si je zgradila vilo, v kateri je preživela mesec dni v ljubimcu, je dobila v dar ob moztviti, načrt za hišo in za opremo pa je pripravil soprog lord Snowdon, ki je priznan fotograf in industrijski »designer«.

Preden se je omožila z Anthonyjem Armstrongom Jonesom, se je princesa Margaret družila s stotnikom Petrom Townsendom, herojem iz druge svetovne vojne, v katerega je bila zelo zaljubljena. Njunema razmerju pa so nasprotovali vsi od kraljevske družine do anglikanske cerkve, ker je bil častnik ločen od žene.

Kaže, da je tako škandal, ki je v

Veliki Britaniji vzbudil znatno polemiko, in ki je najbrž najhujši škandal na dvoru, od kar se je kralj Edward VII. odpovedal prestolu, da bi se poročil z navadno »plebejko«, zaenkrat utišen. Najbrž pa bo znova privrel na dan, če bosta zakona hotela z razporeko dokončno pretrgati tudi to razmerje.

Ameriški vojaki na Tajskem

BANGKOK, 19. — Tu so se danes začela pogajanja med ameriškim vojašnikom C. Whitehousejem in tajskim ministrskim predsednikom K. Pramomjem glede nadaljnje usode kontingenta 3.000 ameriških vojakov na Tajskem. Prisotnost slednjih je v zadnjem času izzvala številne demonstracije.